

DAMIAAN INSPIRATIEBUNDEL: vieringen, bezinningen, teksten, gebeden

Samensteller:
Ruben Boon
Damiaan Vandaag
2020

Inhoud

VIERING.....	3
DAMIAANVIERING I (tweetalig Nederlands/Spaans)	3
DAMIAANVIERING II	10
DAMIAANVIERING III	18
DAMIAANVIERING IV.....	28
DAMIAANVIERING V	36
DAMIAANVIERING VI.....	46
BEZINNING - GEBEDSDIENST	50
DAMIAANBezinning I	50
DAMIAANBezinning II	57
DAMIAANINSPIRATIETEKSTEN	63
TEKST 1 Damiaan@godmail.com.....	63
TEKST 3 Makua Kamiano	64
TEKST 4 Wees waakzaam	64
TEKST 5 Als de regenboog	65
TEKST 6 Met de voeten op de grond, wijzend naar de hemel	66
TEKST 7 Ik ben omdat Wij zijn: geen verbondenheid zonder identiteit..	66
TEKST 8 Tweeduizend jaar geleden	68
TEKST 9 De mantelzorger	68
TEKST 10 Damiaanbezinning	70
TEKST 11 Heb je ze al gezien?	70
DAMIAANGEBEDEN	72
Damiaangebied 1	72
Damiaangebied 2	73
Damiaangebied 3	74
Damiaangebied 4	75
Damiaangebied 5	76
Damiaangebied 6	77

Damiaangebened 7	78
Damiaangebened 8	79
Damiaangebened 9	80
Damiaangebened 10	81
Damiaangebened 11	82
Damiaangebened 12	83
Damiaangebened 13	83
Damiaangebened 14	84
Damiaangebened 15	84
Damiaangebened 16	85
Damiaangebened 17	86
Damiaangebened 18	87
Damiaangebened 19	88
Damiaangebened 20	89
Damiaangebened 21	90
Damiaangebened 22	91
Damiaangebened 23	92
Damiaangebened 24	92
Damiaangebened 25	93

VIERING

DAMIAANVIERING I (tweetalig Nederlands/Spaans)

*'Wees barmhartig zoals uw hemelse Vader barmhartig is'
'Sed, pues, vosotros misericordiosos, como
vuestro Padre que está en los cielos es misericordioso'*

1. Intredezang: Here Jezus, om Uw Woord...

2. Welkom

3. Openingswoord

We vieren vandaag de feestdag van de Heilige Pater Damiaan, christen, religieus, priester-missionaris, geboren en getogen in ons Vlaamse land.

In dit heilig jaar van de barmhartigheid

kijken wij op naar hem die Jezus heeft willen volgen in belangeloze liefde voor uitgestoten, melaatse mensen.

In het voetspoor van Jezus,

- die op het laatste avondmaal een teken gaf van zijn liefde tot het uiterste, is Damiaan

– in belangeloze liefde voor uitgestoten, melaatse mensen - bondgenoot en lotgenoot geworden: 'Wij melaatsen'.

In zijn leven herkennen wij iets van het gelaat van Gods barmhartigheid.

Wij hopen en bidden dat zijn geestkracht ook ons mag bekoren om in zijn voetspoor te gaan.

Laten we samenzijn en samen vieren

in de naam van onze God die wij noemen:

Vader, Zoon en heilige Geest. **Amen**

4. Gebed om ontferming

V. Bidden we God en elkaar om hulp en vergeving.

* Damiaan had oog en hart voor de noden van zijn naasten: hun armoede, ellende en pijn.

Vaak sluiten wij onze ogen voor zoveel signalen om begrip, hulp en bijstand.

* Señor, Damián acudía a Ti constantemente para pedirte consejo, para compartir sus dolores y preocupaciones contigo.

Nosotros actuamos a menudo como si tu no existieras.

Nos seguimos nuestras propias excusas en vez de escuchar tu claro llamado.

* Damiaan waste letterlijk de voeten van de melaatsen, zoals Gij hem voordeed.

We laten zoveel kansen liggen om onze naaste liefde te geven.
Heer, ontferm U over ons - Kyrie eleison
Kyrie-zang door het koor

*V. De goede God zal ons tot hulp en vergeving zijn,
en ons de kracht geven ons hebben en zijn te delen.
Hij zal u genadig zijn. Amen.*

5. Gloria in excelsis (koor)

6. Openingsgebed

Barmhartige Vader,
in uw dienaar, de heilige Damiaan
hebt Gij ons een stralend voorbeeld gegeven
van liefde voor de armen en de berooiden van onze tijd.
Geef ons op zijn voorspraak de kracht
om in dienst te staan van allen
die in deze wereld verlaten en uitgestoten zijn.
Maak ons tot trouwe getuigen van het hart van Jezus, uw veelgeliefde Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.

7. Primera lectura: Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos 5,1-8

Hermanos y hermanas
Así pues, habiendo sido justificados en virtud de la fe,
estamos en paz con Dios, por medio de nuestro Señor Jesucristo,
por el cual hemos obtenido además por la fe el acceso a esta gracia,
en la cual nos encontramos;
y nos gloriamos en la esperanza de la gloria de Dios.
Más aún, nos gloriamos incluso en las tribulaciones,
sabiendo que la tribulación produce paciencia,
la paciencia, la virtud probada, la virtud
probada, esperanza, y la esperanza no defrauda,
porque el amor de Dios ha sido derramado en nuestros corazones
por el Espíritu Santo que se nos ha dado.
En efecto, cuando nosotros estábamos aún sin fuerza,
en el tiempo señalado, Cristo murió por los impíos;
ciertamente, apenas habrá quien muera por un justo;
por una persona buena tal vez se atrevería alguien a morir;
pues bien: Dios nos demostró su amor en que,
siendo nosotros todavía pecadores, Cristo murió por nosotros.

Palabra de Dios.

Zang: Alleluia (Psalm 150) *koor + allen*

Evangelie: Joh.13,1-5;12-17

Het paasfeest was ophanden.

Jezus wist dat zijn uur gekomen was:

nu zou Hij de wereld verlaten om naar de Vader te gaan.

Voorheen hield Hij al van degenen die Hem in de wereld toebehoorden, maar nu zou Hij hun zijn liefde betonen tot het uiterste.

Het gebeurde tijdens een maaltijd.

De duivel had inmiddels iemand ertoe aangezet Hem over te leveren:

Judas, de zoon van Simon Iskariot.

Jezus, die wist dat de Vader Hem alles in handen had gegeven

en dat Hij van God gekomen was en naar God zou teruggaan,

stond van tafel op, legde zijn bovenkleden af

en bond een linnen schort om zijn middel.

Daarna goot Hij water in een waskom

en begon Hij de voeten van zijn leerlingen te wassen.

Hij droogde ze af met de schort om zijn middel

Toen Hij hun voeten had gewassen

en zijn bovenkleden had aangetrokken,

nam Hij weer aan tafel plaats en zei:

'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?

Jullie noemen Mij meester en Heer, en terecht, want dat ben Ik.

Welnu, als Ik, jullie Heer en meester, jullie voeten heb gewassen,

dan behoren jullie ook elkaar de voeten te wassen.

Ik heb jullie het voorbeeld gegeven: je moet doen zoals Ik voor jullie heb gedaan.

Waarachtig, Ik verzeker jullie:

een knecht is niet meer dan zijn meester,

en een gezant niet meer dan degene die hem zendt.

Nu je dat weet: gelukkig ben je als je er ook naar handelt.

Acclamatie: Het woord dat ik jou geef is niet te zwaar is niet te hoog,
jij kunt het volbrengen.

Homilie (*Nederlands / Spaans*)

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God de Vader, onze God

Hij, de oorsprong van het leven,

kent alle mensen bij hun naam.

Ik geloof in God de Vader, onze God.

Ik geloof in Jezus Christus, onze Heer.

Mens geworden en gestorven,

verrezen in Gods heerlijkheid.

Ik geloof in Jezus Christus, onze Heer.

Ik geloof in de Geest des Heren, onze kracht.

Hoop en vrede voor de toekomst,

Gods liefde schenkt Hij steeds opnieuw.
Ik geloof in de Geest des Heren, onze kracht.
Ik geloof in de Kerk van Christus, wereldwijd.
Mensen door hun God geroepen
om zo te doen als Jezus deed.
Ik geloof in de Kerk van Christus, wereldwijd.

Voorbede

1. Voor onze geloofsgemeenschap wereldwijd.
Dat wij elkaar bemoedigen in geloven, hopen en liefhebben.

Laten wij zingend bidden:

'Luister Heer, verhoor ons bidden. Plant uw vrede in ons hart.'

2. Por los jóvenes que buscan una vida más agradable y bella.
Que el Padre Damián, con su gran amor hacia los demás,
sea para ellos un ejemplo inspirador....
Oremos cantando al Señor: ***Luister Heer,....***

3. Elk leven is de moeite waard geleefd te worden.
Dat ieder mens met eerbied bejegend wordt
in zijn waardigheid en rechten. *Laten wij zingend bidden: **Luister Heer,....***

4. Te pedimos Señor por todas aquellas personas
que sufren algun tipo de discapacidad
o una enfermedad bastante seria,
para que hayan personas dispuestas
a ayudarles en sus necesidades físicas
y consolarles en su situación. Oremos cantando al Señor: ***Luister Heer,....***

5. Voor ons allen, hier bijeen – ieder met zijn of haar intenties.
Dat wij mogen groeien in verbondenheid met elkaar,
vooral met hen die zich uitgesloten voelen. *Laten wij zingend bidden: **Luister Heer,....***

6. bijzondere intenties

*Pr. Goede Vader, alles wat wij in ons hart meedragen,
vertrouwen wij toe aan Uw liefde.*

*Sterk ons met uw genadige goedheid,
opdat wij dragers worden van licht en liefde,
vandaag en de dagen die komen.*

In Jezus' Naam. Amen.

Tijdens de offerande: Perder la vida (Teo Mertens/Adaptacion de Alex Vigueras SS.CC)

Gebied over de gaven

Heer, aanvaard de gaven van uw volk.
Geef dat wij, die de liefde van uw Zoon vieren,
ook het voorbeeld navolgen van uw heiligen

en groeien in liefde voor U en voor elkaar.
Dit vragen wij U door Christus, onze Heer. Amen.

Prefatie

God onze Vader,
op dit feest van de heilige Damiaan
danken wij U met heel ons hart.
Gij hebt hem geroepen om in het voetspoor van Jezus, uw beminde Zoon,
die gekomen is om te dienen en zijn leven te geven voor velen,
zichzelf te verloochenen in dienst van de melaatsen.
Gesterkt door het Brood van Leven in de Eucharistie,
heeft hij in alles hun leven gedeeld
tot hij ook zelf als melaatse gestorven is.
Zo getuigt hij van de kracht van Uw liefde
die de lijdende mens nabij komt
om hem uitzicht te geven op volheid van leven.
Zijn voorbeeld en zijn gebed
wekken in ons het vuur van de liefde
en zetten ons aan ook ons leven te geven
opdat de Blijde Boodschap zou verkondigd worden
aan hen die Gij het meest liefhebt,
de armen en de verworpenen.
Daarom verkondigen wij, met de engelen en heiligen,
uw heerlijkheid: **Sanctus, sanctus, sanctus...** *(koor)*

*Te glorificamos, Padre Santo,
porque estás siempre con nosotros en el camino de la vida,
sobre todo cuando Cristo, tu Hijo, nos congrega
para el banquete pascual de su amor.
Como hizo en otro tiempo con los discípulos de Emaús,
él nos explica las Escrituras y parte para nosotros el pan.*

Daarom bidden wij, almachtige God:
beadem met uw Geest dit brood en deze wijn
zodat Jezus Christus in ons midden komt
met de gaven van zijn lichaam en zijn bloed.

*Want op de avond voor zijn lijden
nam Hij onder de maaltijd brood
en sprak tot U het dankgebed.
Hij brak het brood en gaf het aan zijn leerlingen terwijl Hij zei:
**Neemt en eet hiervan, gij allen,
want dit is mijn Lichaam,
dat voor u gegeven wordt.***

*Zo nam Hij ook de beker met wijn en sprak opnieuw het dankgebed.
Hij gaf hem aan zijn leerlingen en sprak:
**Neemt deze beker en drinkt hier allen uit,
want dit is de beker van het nieuwe altijddurende verbond,
dit is mijn Bloed***

***dat voor u en alle mensen wordt vergoten
tot vergeving van de zonden. - Blijft dit doen om Mij te gedenken.***

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

(zingen)

Als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker,
verkondigen wij de dood des Heren, totdat Hij komt.

*Por eso, Padre de bondad,
celebramos ahora el memorial de nuestra reconciliación,
y proclamamos la obra de tu amor:
Cristo, tu Hijo, a través del sufrimiento y de la muerte en Cruz,
ha resucitado a la vida nueva y ha sido glorificado a tu derecha.*

Zie met genegenheid neer op dit offer
en erken erin uw eigen Zoon
die zijn leven heeft gegeven en zijn bloed vergoten
opdat voor ons, Vader,
de weg naar U geopend en begaanbaar zij.
Barmhartige God, laat de Geest van Jezus in ons wonen
en vervul ons met uw liefde.

*Fortalece a tu pueblo con el Cuerpo y la Sangre de tu Hijo
y renuévanos a todos a su imagen.*

Bescherm onze Paus *Franciscus* en onze bisschop *Jozef*,
leer alle gelovigen van uw Kerk de tekenen van deze tijd verstaan
en maak hen trouw in de beleving van uw evangelie.
Maak ons herbergzaam van hart voor alle mensen rondom ons;
dat wij delend in hun vragen en hun pijn,
in hun vreugden en hun hoop
hen de weg aantonen die naar uw liefde leidt.

Acuérdate también, Padre,
de nuestros hermanos que murieron en la paz de Cristo,
y de todos los demás difuntos,
cuya fe sólo tú conociste;
admítelos a contemplar la luz de tu rostro
y llévalos a la plenitud de la vida en la resurrección.

En als ook onze weg ten einde loopt,
neem ons dan op in uw huis, waar plaats is voor velen.
Schenk ons de vervulling van onze levenslange hoop:
overvloedig leven in uw heerlijkheid.

En comunión con la Virgen María, Madre de Dios,
los apóstoles y los mártires, y todos los santos, y Padre Damian
te invocamos, Padre, y te glorificamos,
por Cristo, Señor nuestro.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn,
Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest,
hier en nu, en tot in eeuwigheid. **Amen** - **Onze Vader** (*samenzang*)
Vredewens

Jezus is weer te midden van zijn leerlingen en zijn diepste wens is: 'Vrede voor jullie'.
Hij is een ware vredebrenger en hij wil dat zijn leerlingen dit ook zijn.
Vooral voor hen die moeten leven met zoveel onvrede, onrecht en ongeluk.
Dat wij mogen delen in deze vrede van Jezus. **Wensen wij elkaar die vrede toe !**

Uitnodiging tot de communie / Tijdens de communie: Ambrosiaanse lofzang.

Bezinning na de communie (*Nl. / Esp.*)

God vraagt niet om offers maar om barmhartigheid.
Wees barmhartig, zoals jullie Vader in de hemel dat is, roept Jezus ons op.
Een beetje barmhartigheid, zo klein als een mosterdzaadje, verandert de wereld.
Maar Barmhartigheid in woorden is onvruchtbaar,
het zijn de werken die het verschil maken.
En op zijn heel eigen wijze heeft Damiaan ze beleefd:
de werken van barmhartigheid, in het voetspoor van Jezus
- de lichamelijke en de geestelijke.
Op die weg, de weg van de barmhartigheid ging Damiaan ons voor.
Hij nodigt ons ertoe uit diezelfde weg op te gaan.

*Dios no pide sacrificio sino misericordia.
Sed misericordiosos, como vuestro Padre que está en los cielos, Jesús nos llama.
Un poco de misericordia, tan pequeño como un grano de mostaza,
cambia el mundo.
Pero la misericordia solo de palabra es estéril,
Las obras que marcan la diferencia.
Y a su manera Padre Damián lo ha experimentado:
las obras de misericordia, siguiendo los pasos de Jesús
- Física y mentalmente.
En ese camino, el camino de la misericordia, Damián nos precede.
Él nos invita a caminar por la misma senda.*

Zang: *O gloriosa Virginum* (Maria-lied)

Slotgebed

Barmhartige God,
wij danken U voor de gave van het Levensbrood,
dat Gij ons toereikt in uw Zoon Jezus Christus.
Schenk ons door Hem de genade U te kennen
en de kracht uw liefde te verkondigen door het getuigenis van ons leven.
Dit vragen wij U door Jezus Christus, onze Heer. Amen.

Slotlied: Met mensen begaan

DAMIAANVIERING II

Ik blijf bij u...

Intredelied (Wit-Nürnberg 1690)

Wat God doet dat is welgedaan,
zijn wil is wijs en heilig.
'k Zal aan zijn hand vertrouwend gaan,
die hand geleidt mij veilig.
In nood is mij zijn trouw nabij.
Ja, Hij de Heer der Heren
blijft eeuwig wijs regeren.

Wat God doet dat is welgedaan,
Hij is mijn licht en leven.
Ik wil mijzelf van nu voortaan
blijmoedig aan Hem geven,
Omdat ik weet in vreugd'en leed:
zijn vaderlijk' ontferming
blijft eeuwig mijn bescherming.

Wat God doet dat is welgedaan,
daar laat ik het bij blijven.
Al moet ik door de engten gaan
waar mij de dood zal drijven –
als God mij leidt, kan ik de tijd
van duisternis verdragen;
ik zal zijn licht zien dagen.

Welkom

Weest allen welgekomen op deze bijzondere viering ter ere van Pater Damiaan. Een bijzonder woord van welkom richten wij tot de leden van het sint Servatius-Koor die onder leiding van pater René Obbels ons bidden zingend zullen ondersteunen. Ook verwelkomen wij de spaanstalige medechristenen van de Sint-Michielsparochie alsook de Iers-Engelse geassocieerden van de congregatie van de HH. Harten die bij ons te gast zijn. Wij hopen dat wij allemaal, zoals we hier bijeen zijn, elkaar mogen inspireren om de bezieling van Damiaan levend te houden.

Ten geleide

Wij vieren de Paastijd. Steeds wordt ons verzekerd: 'Ik ben verrezen en ik blijf u nabij.' De eerste leerlingen hebben het intens ervaren. Ik hoop dat ook wij dit mogen beleven. In Jezus' voetspoor koos Damiaan voor de mensen, door melaatsheid geteisterd, op het eiland Molokai. Hij was er niet voor even, incidenteel. Hij nam de beslissing: 'Ik blijf bij u.' Hij deed het – door alles heen en ten einde toe. Hij was als de goede herder die zijn leven geeft voor de zijnen. Dat ook wij zo aan elkaar en vooral aan mensen die uitgestoten worden nabij mogen zijn.

Bede om ontferming

Wij sluiten ons aan bij het lied om ontferming, gezongen door het Koor:

Over dit huis - ontferm U Heer,
kome wat kome, kome wat kome.

Over dit volk - ontferm U Heer,
kome wat kome, kome wat kome.

Over dit land – ontferm U, Heer,
kome wat komt, kome wat kome.

Moge de Barmhartige ons genadig zijn,
want hij is groter dan ons hart.
Hij vergeve ons en geleide ons tot blijvende trouw
aan hen die ons zijn toevertrouwd. Amen.

Gloria

V. Gloria in excelsis Deo.

K. Et in terra pax hominibus bonae voluntatis.

A. Laudamus te.

K. Benedicimus te.

A. Adoramus te.

K. Glorificamus te.

A. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam.

K. Domine Deus, Rex caelestis, Deus Pater omnipotens.

A. Domine Fili unigenite Jesu Christe.

K. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.

A. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

K. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram.

A. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.

K. Quoniam tu solus sanctus.

A. Tu solus Dominus.

K. Tu solus Altissimus, Jezus Christe.

A. Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

Gebed

Goede Vader,

Damiaan is een christen die hoopt tegen alle hoop in.

Hij blijft bij mensen voor wie geen toekomst meer is,

voor wie medisch gezien nauwelijks iets gedaan kan worden.

Het enige wat rest is, bij hen blijven en hen liefhebben ten einde toe.

Wij danken U voor zijn leven, waardoor Gij toont dat Gij nooit iemand afschrijft.

Dat wij zijn voorbeeld van blijvende trouw volgen – alle dagen van ons leven. Amen.

Dienst van het Woord

Eerste Lezing

Uit het toneelstuk 'Damiaan', gespeeld door Alex Wilequet.

Het is zover... Melaatsheid en ik staan oog in oog.

De katholieke melaatsen hebben zich rond de bisschop verdrongen en smeken hem een priester te zenden – niet een die hen zo nu en dan eens komt opzoeken zoals hij voorstelt – maar één om bij hen te blijven, om bij hun naam te worden genoemd, om een vader voor hen te zijn. En de bisschop vertelt hen dat hij niemand vragen kan dat offer te brengen, maar ze blijven aandringen.

Damiaan tot de bisschop: 'Ze hebben gelijk, monseigneur. Ze hebben recht op een priester die bij hen blijft. Om te bewijzen dat God hen niet vergeten heeft. U hoeft het niet vragen. Ik wil hun priester zijn. Ik bid U... Laat me blijven.'

Impulsief noemt de bisschop het. Ongecontroleerde edelmoedigheid. Een overdosis sentiment bij het zien van zoveel brutale ellende... Het is ondenkbaar, totaal ondenkbaar dat iemand met een gaaf en gezond lichaam ook maar één ogenblik zou overwegen om zijn leven te delen tussen honderden melaatsen.

Damiaan: 'Ik hoor nauwelijks wat hij me zegt. Ik zie alleen wat ze nodig hebben en weet wat me te doen staat.'

Bisschop: 'Je kiest voor een religieus leven omdat je beantwoordt aan een "roeping". Later, als je geluk hebt, krijg je een roeping in je roeping, en wordt het duidelijk waarom je geroepen bent.'

Damiaan: 'Dit is mijn roeping Dit is duidelijk mijn taak. Dit is de reden van mijn bestaan. - Vermits ik een koppige Vlaming ben, hou ik mijn been stijf totdat de bisschop uiteindelijk zegt: 'Moge God ons bijstaan!' – en ... ik mag blijven.'

Tussenzang

Lord, I want do Be a christian in-a my heart...

Lord, I want to be more loving...

Lord, I want to be like Jesus...

Tweede Lezing

Uit de Blijde Boodschap van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (14, 23-27)

Jezus zei: 'Wanneer iemand mij liefheeft zal hij zich houden aan mijn woord; dan zal hij zich houden aan wat ik zeg, mijn Vader zal hem liefhebben en mijn Vader en ik zullen bij hem komen en bij hem wonen. Maar wie mij niet liefheeft, houdt zich niet aan wat ik zeg, en wat jullie mij horen zeggen, zijn niet mijn woorden, maar de woorden van de Vader door wie ik gezonden ben. Dit alles zeg ik tegen jullie nu ik nog bij jullie ben. Later zal de pleitbezorger, de heilige Geest die de Vader jullie namens mij zal zenden, jullie alles duidelijk maken en alles in herinnering brengen wat ik tegen jullie heb gezegd.

Ik laat jullie vrede na; mijn vrede geef ik jullie, zoals de wereld die niet geven kan. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet.

Acclamatie

'U komt de lof toe...'

Homilie

Geloofsbelijdenis

V. Ik geloof in God, de Vader; de almacht van de liefde.

**A: Hij is de schepper van hemel en aarde;
van heel deze ruimte
met al zijn geheimen;**

**van deze wereld waarop wij leven
en van de sterren waarheen wij reizen.
Hij kent ons van eeuwigheid,
Nooit vergeet Hij dat wij uit het stof van de aarde zijn gemaakt.**

V. En ik geloof in Jezus Christus
voor alle tijd uit de Vader geboren.

**A: Hij heeft, uit liefde voor ons, willen delen
in onze geschiedenis, ons bestaan.**

**Ik geloof dat God ook op een menselijke wijze
God-voor-ons wil zijn.**

**Ja, Hij heeft als mens onder ons gewoond,
een licht dat scheen in de duisternis.**

Maar de duisternis heeft hem niet begrepen.

Wij hebben hem aan het kruis geslagen.

En hij is gestorven en begraven.

**Maar hij vertrouwde op Gods laatste woord en is verrezen,
zeggend dat hij ons een plaats zal bereiden
in het huis van zijn Vader, waar hij nu woont.**

V. En ik geloof in de Heilige Geest die Heer is en het leven geeft.

**A: Wanneer er profeten onder ons zijn,
is hij het die hun vuur geeft en taal.**

**Ik geloof dat de mensen samen op weg zijn, pelgrims,
geroepen uit de verstrooiing**

om één heilig volk van God te worden,

want ik belijd de bevrijding uit zonden en kracht tot liefde.

V. En ik geloof in het eeuwig leven,
in de liefde die sterker is dan de dood,
een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

**A: Ik geloof dat ik hopen mag
op een leven met God en met elkaar**

tot in eeuwigheid;

glorie voor God en voor de mensen vrede.

(E. Schillebeeckx)

Voorbeden

Dienst van de Tafel

Damiaanlied *(E. Keuleers en Jos. Lenincks)*

Zie 't jonge geslacht van de Kempen, Hoor 't volle geluid van ons lied.

Wij willen de wereld verkonden, de gloed die ons allen bezielt.

Wij volgen het spoor van een leider, die draagt als een toorts in zijn hand,
de vlam van de opperste liefde, Zijn naam staat in 't hart ons gebrand.

Refr. Damiaan, gij kind der Kempen, Damiaan ons' roem en eer,

Leer ons leven geven, sterven, Trouw aan Christus' liefdeleer.

Leer ons leven geven, sterven, Trouw aan Christus' liefdeleer.

Hoe schoon was zijn jeugd hier te lande, Een kranige knaap Vlaams en blij.

Hij minde de geurende dennen, van 't land tussen Demer en hei.
Toen riep hem de hemelse Vader, als zaaier van 't goddelijke zaad.
Hij ging naar het land van Koala, Apostel van liefde en daad. **Refr.**

Hij ging er de zielen verov'ren, in 't land van koraal en vulkaan.
Tot hij door de liefde bewogen, naar 't graf Molokai is gegaan.
Om trouw totterdood te volharden, als trooster in wanhoop en pijn,
En midden melaatse vertraptten, vulkaan van Gods liefde te zijn. **Refr.**

Gebed over de gaven

Eucharistisch Gebed

God van kleine mensen,
Dit is het uur waarop wij samenkomen
om uw grote daden te gedenken:
om te vieren – in Jezus' naam –
wat Gij God voor mensen betekent.
In Jezus van Nazaret zijt Gij een van de onzen geworden.
Hij verkoos de mens boven de sabbat;
maakte geen onderscheid tussen mensen
en gunde elk mens een waardig bestaan.
Hij deed verschrompelde mensen opstaan,
bracht ze vanuit de hoek naar het midden
en riep ze opnieuw de waardige plaats in te nemen die zij verdienen.
Zijn Geest heeft mensen geïnspireerd
om die boodschap waar te maken
in alle tijden en op alle plaatsen.
Daarom, en om nog zoveel meer
danken wij U met deze woorden.

Acclamatie: Ubi caritas en amor, Deus ibi est.

Wij danken U, God, voor mensen die lijden onder het onrecht
dat anderen wordt aangedaan;
voor mensen die mild zijn in hun oordeel;
die de zwakkeren verdedigen
en hun hart openstellen voor vergeving en verzoening.
Wij danken U, God, voor mensen die recht in hun schoenen staan,
zuiver in hun bedoelingen,
oprecht in hun woord, hun gegeven woord;
mensen die nieuwe hoop wekken
door hun bevrijdende levenshouding.

Acclamatie: Ubi caritas en amor, Deus ibi est.

In al die mensen – en in vele andere nog –
herkennen wij de mens naar Uw hart: Jezus van Nazaret,
die ons uw goede boodschap bracht
en al de zijnen een goed hart toedraagt tot het uiterste.

(even opstaan)

Telkens weer gedenken wij
dat Hij op de laatste avond van zijn leven
toen velen hem naar het leven stonden
zijn vrienden rond deze tafel bijeen heeft gebracht.
Hij heeft U, Vader, bedankt voor heel zijn leven,
het brood gebroken en gedeeld terwijl Hij zei:
"Neemt en eet, dit is mijn Lichaam,
als gebroken en gegeven brood wil ik er zijn voor u."

Wij gedenken hoe Hij tijdens dezelfde maaltijd
de beker heeft rondgereikt, terwijl Hij zei:
'Neemt en drinkt, dit is het nieuwe verbond in mijn bloed.
Als vergoten wijn wil ik er zijn voor u.
Telkens als gij samenkomt en ditzelfde doet,
doe het dan om trouw te blijven
Aan alles wat ik voor u beteken.'

Acclamatie: Ubi caritas en amor, Deus ibi est.

(gaan zitten)

In dit teken van ons geloof
gedenken wij alles wat Hem is overkomen
in leven, dood en opstanding.
Uw levende rechterhand is Hij geworden,
en tot Hij komen zal verkondigen wij Hem
als de eerste van al Uw mensen.

Wat Gij begonnen zijt door Hem
breng dat tot vervulling door Uw Geest,
die ons behoeden kan bij nacht en ontij;
die ons behouden zal voor elkaar.

Acclamatie: Ubi caritas en amor, Deus ibi est.

Moge deze Geest alle verstarring uit ons leven wegnemen,
ons vrij maken van angst en verbittering,
ons bemoedigen als wij vertwijfelen
en staande houden als wij willen vluchten.
Wij gedenken ook allen die ons Uw boodschap hebben voorgeleefd,
mensen die wegwijzers zijn in ons leven.
Naast anderen noemen wij vandaag heel bijzonder Pater Damiaan
en allen die zich in zijn geest blijven inzetten
dat Uw Rijk en zijn gerechtigheid zal komen,
dat dromen waar kunnen worden,
dat niemand vergeefs heeft geleefd
en geen mens in het niet zal verdwijnen.

Acclamatie: Ubi caritas en amor, Deus ibi est.

Niets minder verwachten wij van U,
God van kleine mensen,
tot wie wij in onze eigen taal blijven bidden
met Jezus' eigen woorden:

Onze Vader

Omdat wij in onze veeltaligheid kinderen zijn van één Vader willen we onze verbondenheid met Hem en elkaar uiten in het gebed dat Jezus zelf ons leerde:

Padre nuestro,
que estás en el cielo,
sanctificado sea tu Nombre,
venga tu reino,
Thy will be done on earth as it is heaven.
Give us this day our daly bread:
En vergeef ons onze schulden
gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren.
No nos dejes caer en la tentación,
libranos del mal.
Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen.

Vredewens

De leerlingen van Emmaus vroegen Jezus: 'Blijf bij ons, Heer'.
De melaatse mensen van Molokai vroegen Kamiano: 'Blijf bij ons'.
Die behoefte aan warme nabijheid is heel groot en diep.
Dat wij brekend en delend de Heer mogen herkennen.
Dat zijn vrede met ons mag zijn.
Geven wij elkaar een teken van deze vrede.

Lied

'El himno de la paz'.
Solo la paz trae la paz, la guerra engendra guerra,
Paz es la hermana del amor, cuando vence no hay vencidos.
Paz paz paz el mundo pide paz
Logra la paz en tu interior y deramala en la tierra.
Paz paz paz el mundo pide paz paz paz el mundo pide paz.
Paz paz paz el mundo pide paz.

Breken en Delen.

Ondertussen klinkt instrumentale en vocale muziek.

Korte bezinning

Hoe kun je weten
dat God je niet vergeet
als je het moeilijk hebt?

Zou het zijn door de helere maan in je eenzame nacht?
Of: door de zonnige straat bij het openen van de gordijnen?
Of: dor de uitbundige natuur in de lente?
Misschien kun je dat ervaren

als een teken van God voor jou.

Maar hoeveel meer ervaar je dat
in iemand die aandacht voor je heeft
die je wellicht niet kan genezen
en niet je problemen kan oplossen
maar die zich voor je inzet
en je keer op keer nabij wil zijn.

Prijs je gelukkig als er zo iemand voor je is
als je zo ervaart dat God je niet vergeet.

Slotgebed

Goede Vader,
Wij zijn geroepen en gezonden
om Uw menslievendheid een warme gestalte te geven.
Maak ons dienstbaar zonder ons op te dringen.
Dat wij anderen helpen zonder hen te vernederen.
Wij danken U voor het voorbeeld van Damiaan
die in het voetspoor van Jezus een goede herder was
die zijn leven gewijd en gewaagd heeft
in daadwerkelijke liefde.
Dat ook wij elkaar, maar vooral de randmensen
nabij blijven, opdat er een gemeenschap groeit
in verbondenheid en vrede.
Zo trekken wij samen op
naar dat land van hoop en glorie –
in Jezus' Naam. Amen.

Communielied

God van alle mensen, redding in de nood.
U vervult mijn wensen: leven in de dood.
U aanhoort ons bidden, U ziet naar ons om.
God, kom in ons midden, kom Heer Jezus kom.
God, kom in ons midden, kom Heer Jezus kom.

Land van hoop en glorie, daar de Heer verreest
en Hij uit de dode eigen macht beweest.
Land van hoop en glorie, dat ons is bereid
door zijn kruisvictorie als een nieuwe tijd.
door zijn kruisvictorie als een nieuwe tijd.

Zending en Zegen

Dat Gij ons leren zult elkaar te zegenen en te behoeden;
dat wij ons keren naar elkaar en niet uit het oog verliezen
allen die aan onze zorgen zijn toevertrouwd.

Concelebranten samen:

Hij zegene en behoede u,
Hij doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.

Hij wende zijn ogen tot ieder van ons en geve ons vrede.
Wees dus gezegend door de Barmhartige:
Vader, Zoon en Heilige Geest. Amen.

Orgelspel

DAMIAANVIERING III

(Kyriale: Missa Quarta van A. Moortgat)

1. Intredelied : De vreugde voert ons naar dit huis (Zj. 754) *(samenzang)*

2. Welkom en openingswoord.

Wees allen van harte welkom.

Bijzonder welkom aan de moeders in ons midden (Moederdag)

Op de plaats van waaruit Damiaan vertrokken waar hij is teruggekeerd en te ruste werd gelegd, vieren wij hem omwille van zijn radicaal evangelisch engagement; hier in deze gemeenschap verbonden :

+ in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Tijdens deze viering willen we ons laten inspireren door de boodschap van Jezus, die Damiaan al doende tot de zijne heeft gemaakt, niet door zijn schitterende talenten of zijn buitengewone intelligentie; niet omwille van zijn zacht karakter; maar omdat hij, te beginnen als gewone mens, lotgenoot geworden is van de minste van zijn medemensen.

3. Belijdenis.

Damiaan zette zich op één lijn met de kleinste medemens.

Waar wij onszelf boven anderen hebben verheven
en mensen vanuit de hoogte hebben bekeken...

Damiaan verkoos de mens boven de sabbat.

Waar wij voorrang gaven aan de wet,
en niet konden verdragen dat het goede
ook door anderen gedaan wordt ...

Damiaan heeft zich méér ingezet vóór –
dan afgezet tégen.

Waar onze kritiek groter was dan onze inzet...

Heer, ontferm U , Kyrie-eleison

(aansluitend:) **Kyrie**

4. Gloria in excelsis Deo

5. Openingsgebed.

God van kleine mensen,
van Damiaan hebben wij geleerd

dat wie in het voetspoor van Jezus treedt
nooit de moed moet opgeven.
Vandaag bidden wij :
stem ons af op zijn levenspraktijk
en maak ons vertrouwd met alles
waarin hij ons is voorgegaan.
Sterk en ondersteun allen
die vandaag, naar het voorbeeld van Damiaan,
lotgenoot en deelgenoot worden
van de meest verstotene van al uw mensen.

6. Lezing. Uit Damiaan's Brieven uit Molokaï.

1885. " Ik houd me nog steeds bezig met mijn dubbel weeshuis vol melaatse kinderen. Het zijn er nu meer dan veertig, van wie de helft in een gevorderd stadium van lepra verkeert; zodat ze wel spoedig naar de hemel zullen gaan...

Je moest eens komen luisteren hoe die kinderen de hoogmis zingen. Twee zitten aan het harmonium. Ze helpen elkaar voor de begeleiding; want ze zijn elk een paar vingers kwijt. Vier zieke handen spelen, wat jullie knappe organisten met twee handen doen".

1886. " Voor mij bestaat er geen twijfel meer: ik ben melaats. God zij gezegend! Beklaag me niet te veel; ik heb me er volkomen bij neergelegd...

Ik heb de vreselijke ziekte bij voorbaat vrijwillig aanvaard, als een bijzonder kruis, dat ik, evenals Simon van Cyrene, tracht te dragen in de voetstappen tredend van onze goddelijke Meester...

Spoedig zal ik er lelijk uitzien, denk ik. Ik blijf kalm en gelaten. Ik voel me zelfs gelukkiger tussen mijn mensen. Ter ere Gods en voor het heil van de zielen, zal ik, hoop ik, tot mijn dood hier blijven..."

1887. "De vreugde des harten en de tevredenheid, maken dat ik geloof de gelukkigste missionaris ter wereld te zijn. Bid voor mij en voor ons, melaatsen".

1889. "Ik ben nog steeds gelukkig en tevreden. Ofschoon ik goed ziek ben, verlang ik niets anders dan dat Gods heilige wil geschiede. Ik probeer zachtjesaan mijn kruisweg te bestijgen en hoop spoedig op de top van mijn Golgotha aan te komen".

1889. Damiaan's laatste brief; aan zijn Anglicaanse vriend Edward Clifford, die hem op Molokaï was komen opzoeken :

"Vergeet op uw lange terugreis niet, bid ik u, de enige weg die wij zorgvuldig moeten volgen, om eenmaal elkaar weer te ontmoeten in het huis van onze gemeenschappelijke en eeuwige Vader. Goede reis, beste vriend; en tot ziens in de hemel".

7. Tussenzang : Mens voor de mensen zijn (Zj.509): strofen 1-4 (samenzang)

8. Tweede lezing: 1 Johannes 4,7-12 .

Geliefden, laten wij elkaar liefhebben,
want de liefde komt van God.
Iedereen die liefheeft is uit God geboren, en kent God.

De mens zonder liefde kent God niet, want God is liefde.
En de liefde die God is, is onder ons verschenen
doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft,
om ons door Hem het leven te brengen.

Hierin bestaat de liefde:

niet wij hebben God liefgehad,
maar Hij heeft ons liefgehad,
en Hij heeft zijn Zoon gezonden om onze zonden uit te wissen.
Geliefden, als God ons zo heeft liefgehad,
moeten ook wij elkaar liefhebben.

Nooit heeft iemand God gezien,
maar als wij elkaar liefhebben,
woont God in ons, en is zijn liefde in ons volmaakt geworden

9. Acclamatie: Looft de Heer, alle landen (*koor en allen*)

K. Looft de Heer alle landen!

A. Looft de Heer alle landen!

K. Bezingt zijn grote glorie!

A. Bezingt zijn grote glorie!

K. God onze Heer is liefde en die liefde duurt eeuwig.

Alleluia !

10. Evangelielezing : Lucas 6, 6-11.

Op een sabbat ging Jezus naar de Synagoge om te bidden.

Er zat daar een mens met een verschrompelde rechterhand.

De schriftgeleerden en farizeeërs hielden Jezus scherp in het oog, om te zien of hij op sabbat iets zou doen voor die mens.

Ze zochten immers naar een motief om hem te kunnen beschuldigen.

Maar Jezus doorzag hun opzet en vroeg hun:

“ Is het niet eerder geoorloofd op sabbat goed te doen dan kwaad?

Mag men op sabbat iemands leven redden, of moet men hem laten omkomen? Maar...
zij zwegen.

En toen werd hij kwaad en bedroefd tegelijk,
omwille van hun verhard en verschrompeld hart.

Hij liet zijn ogen over die zwijgende meerderheid rondgaan; en tot de mens met de verschrompelde hand zei hij:

“ Sta op. Kom in het midden staan. Steek uw hand uit”.

En de mens met de verschrompelde hand deed het.

En hij werd weer helemaal zichzelf; hersteld in zijn waardigheid.

Toen gingen de schriftgeleerden en de farizeeërs naar buiten
en ze smeedden plannen om Jezus uit de weg te ruimen.

Acclamatie: “Geef ons, Heer, alle hoop en troost van de woorden die hier opgeschreven staan.” (*samenzang*)

11. Homilie. (Juliaan Vandekerkhove)

Jezus gaat naar zijn gewoonte op sabbat naar de synagoge om te bidden.

Hij leeft volgens de praktijk van de Joodse traditie.

Tegelijk doet hij moeite om een verkeerde mentaliteit te bestrijden van sommige fanatici, inzake het stipt onderhouden van die sabbat. Hij geeft uitdrukkelijk voorrang aan de mens boven de sabbat. Dit verhaal is het verhaal van Damiaan ten voeten uit. Ook een bron van waaruit hij geleefd en gewerkt heeft, vooral nadat hij de beslissende stap had gezet om naar Molokaï te gaan en om er ook te blijven ten einde toe.. Er zat daar een mens met een verschrompelde rechterhand. De rechterhand, de voorkeurshand, de meest waardevolle hand; een belangrijk symbool van kracht, nabijheid en contact van mensen onder elkaar, de rechterhand waarmee mensen elkaar begroeten (mensen geven elkaar de rechterhand); het is ook de hand waarmee gezegd wordt.

De verschrompelde rechterhand is binnen het Joodse systeem een handicap; die ook wel het gevolg kan zijn van een zondige levenswandel. In ongenade gevallen bij God. Zou Jezus op sabbat iets doen voor deze mens, op een moment dat het volgens de wet niet mocht? De weldenkenden hielden hem scherp in het oog... Want één van de rabbijnse regels was dat een geneesheer alleen in geval van stervensgevaar een zieke mocht bijstaan.

Damiaan kwam naar Molokaï waar mensen zaten wier leven verschrompeld was; uitgestoten uit de maatschappij... Zou hij iets voor deze mensen doen wat niet volgens het boekje was? Zou hij dingen zeggen, schrijven en doen die het kerkelijk gezag alleen maar kan hekelen? Zoals een huwelijk inzegenen van nieuwe relaties die onder melaatsen waren ontstaan? Of de genademiddelen van de kerk niet onthouden aan stervende niet-katholieken?

'Heren', zei Jezus, 'mag je goed doen op sabbat of niet? Het is het één of het ander. Iemands leven redden, of hem laten omkomen! Kansen laten liggen om iemand uit de knoei te helpen – of niet?

Maar zij zwegen... Een spionerende stilte. De zwijgende meerderheid van hen die hun verantwoordelijkheid niet willen of durven nemen; niet in hun kaarten laten kijken; geen kleur bekennen; buiten schot blijven. Zo worden mensen doodgezwegen; ook vandaag.

En toen werd hij kwaad en bedroefd tegelijk omwille van hun harde verschrompelde levenshouding. Hij strijdt tegen alle huichelarij, tegen alle verstarring. Dit is helemaal Damiaan. Hij kon kwaad en bedroefd worden omwille van het onbegrip en de tegenwerking, ook die vanuit zijn eigen kring. Hij bleef koppig doorgaan.

En toen Jezus zijn ogen liet rondgaan over de zwijgende meerderheid, zei hij tot de mens met de verschrompelde hand:

'Sta op'. Blijf niet bij de pakken zitten. Doe zelf ook iets. Damiaan wilde melaatse mensen motiveren. Je bent een paar vingers kwijt; maar je hebt nog enkele andere... waarmee je goede zingen kan doen... Je bent wel gehandicapt, maar je bent in staat tot verassende inzet.

'Kom in het midden staan'. Jij die altijd in de hoek staat of in de hoek gedreven wordt.. blijf niet in je hoekje zitten; verstop u niet. Je mag gezien zijn te midden van allen. Neem je waardige plaats in binnen de gemeenschap. Je mag meetellen, ook als je een lange afstand moet afleggen tussen de hoek waar je al zo lang in zit, en het midden. Damiaan stelde geen vragen over het verleden van mensen. Heeft niemand vastgespijkerd op de situatie waarin mensen terecht gekomen waren, en waar hij/zij niet om gevraagd hadden. En wanneer hij een mens in nood wilde helpen, heeft hij niet eerst gevraagd welke zijn of haar geloofsbelijdenis was. Iedereen mocht er zijn en gezien worden. Kom in het midden staan!

'Steek je hand uit'. Gebruik weer je sluimerende talenten. Hoor er weer volledig bij, met je eigen inbreng. Help mee aan je eigen herstel.

Damiaan wilde mensen herstellen in hun waardigheid. Wat meer is dan fysisch genezen.

En toen de weldenkenden dit allemaal meemaakten gingen ze naar buiten. Ze werden nu ineens spraakzaam en overlegden hoe ze hem uit de weg konden ruimen. En zij slaagden erin. Omdat hij bewust koos voor de mens; omdat voor hem de mens er niet was voor de sabbat, maar de sabbat voor het geluk van de mens... werd hij gevaarlijk, en moest hij verdwijnen.

Ook Damiaan, die koos voor de mens, stootte op tegenwind en tegenwerking. Lijden, dat hij zeker niet heeft gezocht. Zijn solidariteit met de arme lijdende mens heeft hij beleefd en doorleefd als louterend en bevrijdend. Moreel lijden werd hem niet bespaard, zeker toen hij het vertrouwen van zijn bisschop en zijn overste volledig had verloren. Wie zich vereenzelvigd met de kleinsten is vaak een doorn in het oog van de weldenkenden.

Wanneer wij zoeken naar waar Damiaan zijn kracht vandaan haalde dan komen we terecht bij zijn religieus engagement, als bron van kracht om naar Molokaï te gaan en vooral om er te blijven.

De keuze voor de mens is een profetische dimensie van het engagement van religieuzen. Ook als ze al eens geprangd zitten tussen 'het instituut' en 'het leven', tussen 'wet' en 'geweten'. De kracht van een religieus engagement doet je kiezen voor de mens en zijn geweten.

Tegelijk getuigt Damiaan dat hij het op Molokaï nooit zou volgehouden hebben zonder de Eucharistie en het gebed waaraan hij trouw was volgens de gewoonten en devoties van zijn tijd. Hij richtte trouwens ook een 'aanbiddingsbond' (een gebedsgroep) op, wat in de lijn lag van een opvallende trek van zijn religieuze congregatie.

Damiaan hoort niet thuis in de rij van hen die blijkbaar al van in de wieg of van in de prilste jeugd voorbestemd waren om eens plaats te nemen in de galerij van de helden en de heiligen; als een heilige die ver van mensen af staat, onbereikbaar.

Hij is veeleer een weerbarstige heilige. Geen heilige aan wie wij iets moeten vragen; maar een heilige die aan ons iets vraagt... om als kinderen van onze tijd onze tijdgeest te overstijgen, en door dit al doende te leren. Al doende leren kiezen voor de mens boven de sabbat..

Bij elk Bijbelverhaal duikt een bezinningsvraag op : Wie ben ik in dit verhaal?

De mens in wier leven er iets verschrompeld is geraakt? En doe ik er iets voor om uit die situatie te geraken?

De bespieder die nauwgezet toeziet op de wetsvervulling van anderen?

Zit ik tussen die zwijgende massa die geen kleur bekent?

Of heb ik ook iets van Jezus van Nazareth en van Damiaan die voorrang geeft aan de mens boven wet en tempel; of wil ik tenminste zo iemand worden?

12. Geloofsbelijdenis.

V. Ik geloof in God,

de Vader van onze Heer Jezus Christus.

Hij is de Schepper van hemel en aarde,

die alles in stand houdt en elke mens bij name kent.

Hij wil niet dat wij sterven, maar leven.

Allen: Wij geloven in God, onze Schepper en Vader.

Hij wil niet dat wij sterven maar leven.

V.Ik geloof in Jezus Christus,
de mensgeworden Zoon van God,
de Broeder van de mensen.
Hij heeft zich vernederd tot de dood op het kruis;
Daarom heeft God Hem verheven
als de Eerste der mensen.

**Allen: Wij geloven in Jezus Christus,
Gods zoon en onze broeder,
die voor ons gestorven en verrezen is.**

V.Ik geloof in de heilige Geest,
de Liefde tussen Vader en Zoon.
Hij is de adem van God, die ons bezielt.
Hij is de gezindheid van Jezus Christus,
die in ons allen moet heersen.
Hij maakt alles nieuw
en verwekt in ons het eeuwig leven.

**Allen: Wij geloven in de heilige Geest,
die ons bezielt en ons verenigt
tot broeders en zusters van elkaar.**

11. Voorbeden

Damiaan is naar Molokai gegaan om veel te doen 'voor' de arme medemens.
Maar, al doende, is hijzelf arme medemens geworden.
Voor hem was dat een ommekeer in zijn leven.
Om die ommekeer bidden wij,
voor onszelf en voor onze kerk.
gezongen antwoord: God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia.

Damiaan heeft niemand op zijn of haar verleden vastgespijkerd.
Hij heeft dat op Molokai gaandeweg geleerd.
Voor hem was dat een verrijking.
Om die verrijking bidden wij,
voor onszelf en voor onze kerk.

Damiaan werd door zijn bisschop en zijn overste in de steek gelaten.
Hij zette zich daarom niet af tégen hen;
maar bleef zich koppig inzetten voor- en samen met- de uitgestoten mensen.
Om die houding bidden wij,
voor onszelf en voor onze kerk.

Damiaan hielp waar hij kon,
zonder onderscheid te maken tussen katholieken en anderen.
Hij had oog voor het goede dat buiten zijn kerk gebeurde.
Om die open geest bidden wij,
voor onszelf en voor onze kerk.

Damiaan heeft op Molokai leren geloven in de kracht van het kleine begin:

het zaad in de grond; de gist in het deeg.
Om die geest van geloof bidden wij, voor onszelf en voor onze kerk.
Damiaan beleefde de band tussen leven en dood
als heilzaam en hoopvol voor de mens.
Verbonden met allen die ons zijn voorgegaan
en die wij niet kunnen vergeten, bidden wij.

12. Lied: Wat God doet dat is welgedaan (*koor*)

13. Gebed over de gaven.

God van kleine mensen,
met de tekenen van brood en wijn in onze handen
bidden wij U
dat wij leren doen wat liefde doet :
oog en hart hebben voor al wie vandaag in nood is;
breken en delen van wat voor handen is;
voorrang verlenen aan al wie klein en kwetsbaar is.
Laat ons aan deze tafel
meer en meer vertrouwd geraken
met die manier van leven.

14. Groot Dankgebed

De Heer zal bij u zijn.
Verheft uw hart.
Brenge wij dank aan de Heer, onze God.

God van kleine mensen
in dit uur komen wij samen
om uw grote daden te gedenken;
om in Jezus' naam te vieren
wat Gij voor mensen betekent.

In Jezus van Nazareth
zijt Gij één van de onzen geworden.
Hij nam het op voor de mens boven de sabbat;
maakte geen onderscheid tussen mensen
en gunde elke mens een waardig bestaan.
Verschrompelde mensen deed hij opstaan,
bracht ze vanuit de hoek naar het midden
en riep ze op om opnieuw
de waardige plaats in te nemen die ze verdienden.
Daarom, en om nog veel meer
danken wij U met deze woorden :..... **Sanctus, sanctus**

God van kleine mensen,
wij danken U voor allen
die zich arm hebben gemaakt

om anderen te verrijken,
voor mensen die wonden helen,
vrede en vreugde brengen.

Wij danken U
voor mensen die lijden onder het onrecht
dat anderen wordt aangedaan;
mensen die de zwaksten verdedigen
en hun hart open stellen
voor vergeving en verzoening.

Wij danken U
voor allen die recht in hun schoenen staan,
zuiver in hun bedoelingen,
oprecht in hun woord, en trouw aan hun lotgenoten.

In al die mensen, en in vele andere nog,
herkennen wij de mens naar uw hart :
Jezus van Nazaret, die ons uw goede boodschap bracht,
en al de zijnen een hart toedraagt tot het uiterste.

Telkens weer gedenken wij
dat Hij, op de laatste avond van zijn leven
zijn vrienden heeft bijeen gebracht rond een tafel.
Hij heeft U dankgezegd voor heel zijn leven;
het brood gebroken en gedeeld terwijl Hij zei :
Neem en eet, dit is mijn lichaam.
Als gebroken en gegeven brood
wil ik er zijn voor u.

Tijdens diezelfde maaltijd
heeft Hij ook de beker rond gereikt terwijl Hij zei:
Neem en drink, dit is de beker van het Nieuwe Verbond
bezegeld met mijn bloed.
Als vergoten en gedeelde wijn
wil ik er zijn voor u.
Telkens als gij samenkomt en ditzelfde doet,
doe het dan om trouw te blijven
aan alles wat ik voor u beteken.
Verkondigen wij het mysterie van ons geloof ...
Heer Jezus, wij verkondigen uw dood...

In dit teken van ons geloof
gedenken wij alles wat Hem is overkomen
in leven, dood en opstanding
Uw levende Rechterhand is Hij geworden,
en tot Hij komen zal belijden en verkondigen wij Hem
als de eerste van al uw mensen.

Wat Gij begonnen zijt door Hem,

breng dat tot voltooiing door uw Geest,
die ons behoeden kan bij nacht en ontij,
en ons behouden voor elkaar.
Moge die Geest alle verstarring uit ons leven wegnemen,
ons vrij maken van angst en verbittering,
ons staande houden als wij willen vluchten.

Dan zal aan het licht komen
dat uw Rijk kàn komen,
dat dromen wààr kunnen worden,
dat niemand tevergeefs heeft geleefd
en geen mens in het niet zal verdwijnen.

Niets minder verwachten wij van U,
God van kleine mensen,
tot wie wij blijven bidden en zingen met Jezus' eigen woorden : **Onze Vader...**

15. Bij de vredeswens.

Sta op.
Kom in het midden staan.
Steek uw hand uit.

Wanneer wij nu elkaar de hand reiken
mag dit een teken zijn
dat wij elkaar willen behouden
in een gemeenschap van vrede,
waar allen belangrijk zijn,
tot hun recht
en aan hun trekken komen.

Die vrede van de Heer
zij altijd met ieder van u.

16. Agnus Dei

17. Bij de communie.

In dit gebroken Brood
herkennen wij de Heer,
als de Levende hier in ons midden.

Dat wij die nu aan dezelfde tafel deelhebben
mekaar niet in de steek laten;
maar hoopvol onderweg blijven
en mogen onderscheiden waar het op aankomt.

18. Lied : Ambrosiaanse lofzang (*koor*)

19. Slotgebed.

God van kleine mensen,
Gij zendt ons van hier
om te doen wat gedaan moet worden.

Wij bidden U nog :
trek met ons mee.
Wees ons nabij met moed en kracht;
en maak ons zorgzaam voor elkaar,
eerlijk en oprecht,
in het voetspoor van Jezus –
de weg die Damiaan is gegaan
ten einde toe.

20 Slotlied: Met mensen begaan (samenzang)

21. Zending en zegen.

DAMIAANVIERING IV

1. Intredelied: De vreugde voert ons naar dit huis (Zj.754) *(samenzang)*

2. Welkom en openingswoord *(voorbeeld)*

“Jezus geeft zijn vrienden ‘liefhebben’ als zijn grootste gebod.
Op grond daarvan schrijft Johannes in zijn eerste brief:
‘God is liefde’,
en iedere mens die liefde ‘doet’
die kent God en is kind van God.
Liefde is een werkwoord
dat ieders hart dient aan te sturen.
Liefde is ten geleide én doel
van een leven naar Gods hart.”
De heilige Damiaan is daarvan een uitmuntend voorbeeld.....

3. Belijdenis

V. Roepen wij de verrezen Heer aan en bidden we om ontferming

L. Heer, Damiaan had oog en hart voor de noden van zijn naasten:
hun armoede, ellende en pijn.
Wij sluiten onze ogen voor zoveel signalen om begrip,
hulp en bijstand...

L. Christus, Damiaan kwam vaak bij U te rade
om zijn kommer en zorg met U te delen.
Wij kijken vaak rond in onze wereld alsof U niet bestaat.
We volgen meer onze eigen verontschuldigheden
dan Uw duidelijke roep...

L. Heer, Damiaan waste letterlijk de voeten van de melaatsen,
zoals Gij hem voordeed.
We laten zoveel kansen liggen om onze naaste liefde te geven...
Bidden wij om ontferming

Kyrie (*Missa Mawet*) *(koor)*
Moge de barmhartige God...

4. Gloria (*Missa Mawet*) *(koor)*

5. Openingsgebed

Barmhartige Vader,
in uw dienaar, de heilige Damiaan

hebt Gij ons een stralend voorbeeld gegeven
van liefde voor de armen en de berooiden van onze tijd.
Geef ons op zijn voorspraak de kracht
om in dienst te staan van allen
die in deze wereld verlaten en uitgestoten zijn.
Maak ons tot trouwe getuigen van het hart
van Jezus, uw veelgeliefde Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen. *(Mis feest H.Damiaan)*

6. Eerste lezing : Rom. 5, 1- 8) *(Feest H. Damiaan)*

Gerechtvaardigd door het geloof
leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer.
Hij is het die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten
tot die genade waarin wij staan;
door Hem ook mogen wij ons beroemen
op onze hoop op de heerlijkheid van God.
Meer nog, wij zijn zelfs trots op onze beproevingen,
in het besef dat verdrukking leidt tot volharding,
volharding tot beproefde deugd en die weer tot hoop.
En de hoop wordt niet teleurgesteld,
want Gods liefde is in ons hart uitgestort
door de heilige Geest die ons werd geschonken.
Want Christus is voor goddelozen gestorven op de gestelde tijd,
toen wij zelf nog geheel hulpeloos waren.
Je zult je leven niet snel geven voor een rechtvaardige,
al zou misschien iemand de moed hebben
te sterven voor een goed mens.
God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor
dat Christus voor ons is gestorven toen wij nog zondaars waren.

7. Tussenzang: Psalm 150 :

Alleluia. Looft God in zijn heiligdom... *(samenzang)*

8. Tweede lezing: 1 Johannes 4,7-10 *(6° Paaszondag)*

Vrienden,
laten wij elkander liefhebben
want de liefde komt van God.
Iedereen die liefheeft
is een kind van God en kent God.
De mens zonder liefde kent God niet
want God is liefde.
En de liefde die God is
heeft zich onder ons geopenbaard
doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft
om ons het leven te brengen.
Hierin bestaat de liefde:
niet wij hebben God liefgehad
maar Hij heeft ons liefgehad,

en Hij heeft zijn Zoon gezonden
om onze zonden uit te wissen
door het offer van zijn leven.

9. Acclamatie: Looft de Heer, alle landen (*koor en allen*)

K. Looft de Heer alle landen!

A.Looft de Heer alle landen!

K. Bezingt zijn grote glorie!

A.Bezingt zijn grote glorie!

K. God onze Heer is liefde en die liefde duurt eeuwig.

Alleluia !

10. Evangelielezing : Johannes 15, 9-17 (*Lectionarium 6° paaszondag*)

11. Acclamatie: Looft de Heer, alle landen (*koor en allen*)

12. Homilie

13. Geloofsbelijdenis (*Zingt Jubilate 9 e*)

Ik geloof in God de Vader, onze God
Hij, de oorsprong van het leven,
kent alle mensen bij hun naam.
Ik geloof in God de Vader, onze God.

Ik geloof in Jezus Christus, onze Heer.
Mens geworden en gestorven,
verrezen in Gods heerlijkheid.
Ik geloof in Jezus Christus, onze Heer.

Ik geloof in de Geest des Heren, onze kracht.
Hoop en vrede voor de toekomst,
Gods liefde schenkt Hij steeds opnieuw.
Ik geloof in de Geest des Heren, onze kracht.

Ik geloof in de Kerk van Christus, wereldwijd.
Mensen door hun God geroepen
om zo te doen als Jezus deed.
Ik geloof in de Kerk van Christus, wereldwijd.

14. Voorbeden

Laten wij biddend voor God brengen wat ons ter harte gaat:

L. God, Gij zijt met uw mensen begaan,
vooral met hen die naamloos, kwetsbaar en weerloos
door het leven gaan.

Maak ons tot mensen naar Uw hart
die uw liefde uitstralen naar velen. - Laat ons bidden...

A. God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia!

L. Wij gedenken hen wier hart ongevoelig en gesloten blijft voor mensen die het moeilijk hebben.
Dat wij niet uit elkaars genade vallen en doelloos en onvindbaar zijn.
Laat ons bidden...

A. God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia!

L. Wij gedenken hen die zich vandaag de dag uitgestoten of verbannen voelen –
wegens hun afkomst, hun geloof of levensovertuiging,
hun ziekte of aandoening, hun geslacht of seksuele geaardheid.
Zij zien uit naar mensen die vooroordelen doorbreken
en nieuw licht brengen in duisternis. - Laat ons bidden...

A. God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia!

L. Wij gedenken hen die hier en elders geraakt worden door lijdende mensen,
ten diepste met hen begaan.
Dat hun geestkracht anderen mag bezielen
om deze liefdesweg te gaan.
Laat ons bidden...

A. God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia!

L. Wij bidden voor elkaar, zoals we hier samen zijn,
en voor de intenties die wij meebrengen.
We sluiten ons aan bij hen die bijzonder gevraagd hebben
om voor hen te bidden.
Wij gedenken ook onze dierbare overledenen.
Dat zij mogen stralen in uw Licht. Laat ons bidden...

A. God van leven en licht, maak alles nieuw, alleluia!

* bijzondere intenties...

*Goede Vader,
alles wat wij in ons hart meedragen,
vertrouwen wij toe aan Uw liefde.
Sterk ons met uw genadige goedheid,
opdat wij dragers worden van licht en liefde –
vandaag en de dagen die komen.
In Jezus' Naam. Amen.*

15. Offerzang: Wat God doet dat is welgedaan (Zj. 813) (koor + samenzang)

16. Gebed over de gaven

God, onze Vader,
aanvaard dit brood en deze wijn.
Bevestig ons daardoor in uw liefde
en vervul ons met uw heilige Geest.
Door Christus, onze Heer. (*altaarmissaal*)

17. Grote Dankgebed (V ≠ Prefatie van Pasen II)

U danken wij, Heer God,
omwille van uw heerlijkheid,
en om heil en genezing te vinden
zullen wij uw Naam verkondigen,
al onze dagen, maar vooral in deze tijd bezingen wij U.
Want ons paaslam, Christus, is voor ons geslacht.
Aan Hem danken de kinderen van het licht
hun geboorte tot eeuwig leven.
Aan Hem danken Gods uitverkorenen
hun toegang tot het Rijk der hemelen.
Want door zijn sterven zijn wij van de dood verlost,
door zijn verrijzenis zijn ook wij ten leven opgewekt.
Vreugde om het paasfeest vervult ons, mensen die op aarde wonen;
vreugde vervult de engelen in de hemel,
de machten en krachten die U loven,
die U dit lied toejuichen zonder einde:

Sanctus: (Missa Mawet) (koor)

God, onze Vader,
wij danken U met heel ons hart,
want Gij hebt ons tot leven geroepen,
Gij hebt ons bestemd voor het geluk in Jezus, uw Zoon, onze Heer.
In Hem zien wij uw goedheid en uw wil om ons allen te redden.
Hij is het verlossende woord, uw helpende hand.
Nooit willen wij vergeten, hoe Hij één werd met ons in lijden en dood.
Onze last maakte Hij tot de zijne, zijn trouw werd de onze.
Blijvend zijn wij U dank verschuldigd om Hem.

God, onze Vader, wij vragen U:
zend over dit brood en deze wijn de kracht van uw heilige Geest;
dat zij voor ons het lichaam en bloed worden
van uw veelgeliefde Zoon, Jezus Christus.

Toen het paasfeest op handen was kwam zijn uur.
Hij had de zijnen in de wereld bemind;
nu gaf Hij hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe.

In het bewustzijn dat Hij van U was uitgegaan en naar U terugkeerde,
heeft Hij het brood in zijn handen genomen,
en zijn ogen opgeslagen naar U, God, zijn almachtige Vader,
de zegen uitgesproken, het brood gebroken
en aan zijn leerlingen gegeven met de woorden:

**Neemt en eet hiervan, gij allen,
want dit is mijn lichaam
dat voor u gegeven wordt.**

Zo nam Hij ook, toen zij gegeten hadden,
de beker in zijn handen,
Hij sprak de zegen en het dankgebed,
reikte hem over aan zijn leerlingen en zei:

**Neemt deze beker en drinkt hier allen uit,
want dit is de beker
van het nieuwe, altijddurende verbond;
dit is mijn bloed
dat voor u en alle mensen wordt vergoten
tot vergeving van de zonden.**
Blijf dit doen om Mij te gedenken.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.
(*samenzang:*)

***Als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker,
verkondigen wij de dood des Heren, totdat Hij komt.***

Trouw aan dit woord, Vader,
gedenken wij Jezus Christus, uw Zoon, onze Heer:
zijn overgave in lijden en dood,
de overwinning van zijn verrijzenis en de glorie van zijn hemelvaart;
wij bieden U deze gaven aan,
het levende brood en de heilzame beker,
terwijl wij vol vertrouwen uitzien naar zijn komst in heerlijkheid.

Zend nu, Vader, de Trooster en Helper in ons midden,
uw heilige Geest.
Wek de gezindheid van Jezus Christus in ons hart.
Sterk ons vertrouwen, verruim onze liefde.
Raak ons met het vuur van uw Geest en breng ons elkaar nabij.

Vrijmoedig in deze geest bidden wij U, Vader, voor uw heilige Kerk.
Bescherm haar en leid haar;
geef haar vrede en eenheid over de hele wereld.
Geef wijsheid en kracht aan paus N., - aan onze bisschop N.
en aan allen die Gij als herders in uw Kerk hebt aangesteld.

Gedenk in uw goedheid ook degenen,
die een bijzondere plaats innemen in ons hart,
en vergeet niet hen, die door de dood van ons zijn heengegaan.

Samen met heel uw volk,
met de Maagd Maria, de Moeder van de Heer,
met de apostelen, martelaren en al uw heiligen;
met de heilige Damiaan,
samen ook met allen ter wereld,
die op U hun vertrouwen hebben gesteld,
vragen wij om uw barmhartigheid,

erkennen wij uw grootheid
en brengen wij U onze dank door Jezus, uw Zoon, onze Heer.
Door Hem en met Hem en in Hem
zal uw Naam geprezen zijn,
Heer, onze God, almachtige Vader,
in de eenheid van de heilige Geest,
hier en nu en tot in eeuwigheid. **Amen.**

18. Onze Vader... (*'Bilcke'*)- *samenzang*)

19. Vredeswens

Heer Jezus Christus,
Gij hebt aan uw apostelen gezegd:
'Vrede laat ik u; mijn vrede geef ik u'.
Sla geen acht op onze zonden,
maar op het geloof van uw kerk.
Vervul uw belofte:
geef vrede in uw naam en maak ons één.
Gij die leeft in eeuwigheid. **Amen.**

De vrede des Heren zij altijd met u.

20. Agnus Dei (*Missa Mawet*) (*koor*)

21. Uitnodiging tot de communie

22. Lied na de communie: Ambrosiaanse lofzang (*(koor)*)

23. Bezinning na de communie: Damiaan: een levend bewijs

Naar een heilige moet je niet alleen kijken.
Hij is er om na te volgen, om te doen wat hij ons heeft voorgedaan.
Hij is zelfs meer.
Hij is iemand van ons tot wie wij mogen bidden.
Zo is Damiaan voor ons allen niet alleen een voorbeeld,
maar ook een voorspreker.
Hij staat aan onze kant.
Je wordt niet ontmoedigd door zijn onbereikbaarheid.
Integendeel, je wordt bemoedigd door zijn warme nabijheid.
Zo is hij een blijvende oproep, een uitdaging.
Maar hij is ook een belofte: het kan.
Dat biedt vertrouwen.
Het kan dat je je hele leven onvoorwaardelijk toewijdt
aan Jezus en zijn Blijde Boodschap.
Dat is geen verre, onbereikbare droom.
Het kan ook in ons leven waar worden.
Damiaan is het levend bewijs. - Dat wij in zijn voetstappen treden.

24. Slotgebed (*samen*)

God onze Vader,
in de ogen van Pater Damiaan,
die niet schrikken voor de buitenkant,
zien wij uw liefdevolle aandacht voor de mens,
getekend door onmacht of gebrokenheid;

in de handen van Pater Damiaan,
zelf verminkt door melaatsheid,
zien wij uw zorgende nabijheid
die trouw en solidair is, tot het einde;

in het gebaar van Pater Damiaan,
dat de vreemde maakt tot vriend,
zien we het beeld van Jezus, de Goede Herder,
die hij als missionaris wilde navolgen.

Heilige Pater Damiaan,
op uw voorspraak bidden wij
om hoop en vertrouwen voor wie lijdt,
om vriendschap voor wie eenzaam is,
om goede herders in onze kerkgemeenschap,
om getuigen van de Blijde Boodschap,
om Gods zegen over onze levensweg. Amen.
(*Johan Bonny, Bisschop van Antwerpen*)

25. Zending en zegen

26. Slotlied: Damiaanlied: Met mensen begaan (*samenzang*)

1. O, Man van Galilea, die naar de mensen toe gaat,
genees mij, Heer, en raak mij met Uw woord van hoop,
met Uw uitgestoken hand, o Heer, als U het wil...
'Kom hier, mijn vriend en luister: Ik wil het, ja, word rein!'

Refrein:

**Laat ons als Damiaan, begeesterd en vol vuur,
in Uw voetspoor gaan, met mensen begaan.
Laat ons als Damiaan, begeesterd en vol vuur,
in Uw voetspoor gaan.**

1. Die man van Molokai, gekwetst met de gekwetsten,
werd één met de melaatsen en bracht Uw woord tot leven,
was boodschapper van hoop voor mensen aan de rand,
bracht God een beetje dichter en toonde Zijn gelaat. **Refrein.**

O, Man van Galilea, raak ons in onze dagen,
laat ons ook warmte brengen bij mensen om ons heen,
geef licht in het bestaan voor melaatsen hier en nu,
geef ons een luist'rend oor en een hart voor iedereen. **Refrein**

DAMIAANVIERING V

Intredelied *Zolang er mensen zijn op aarde strofe 1 + 2*

Zolang er mensen zijn op aarde,
zolang de aarde vruchten geeft,
zolang zijt Gij ons aller Vader.
Wij danken U voor al wat leeft.

Zolang de mensen woorden spreken,
zolang wij voor elkaar bestaan,
zolang zult Gij ons niet ontbreken,
wij danken U in Jezus' naam.

Welkom en kruisteken

Lieve mensen,
Hartelijk welkom in deze viering in het teken van Damiaan, die vanuit zijn geloof, mens was met de mensen.
We zijn hier samen in zijn geest en in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Amen.

Inleiding

120 jaar na zijn dood verklaarde de Kerk Damiaan heilig. Met heilig worden was Damiaan niet bezig. Hij wilde geen held of idool worden maar een icoon van Jezus, zijn grote voorbeeld. In Jezus' voetsporen gaan, dat was Damiaans levensdoel. In heel het leven van Jezus zijn woord en daad wezenlijk met elkaar verbonden. Hij verkondigde het Rijk Gods én hij bracht het onder de mensen. Waar hij ook kwam, kregen mensen aan de rand nieuwe hoop, nieuw leven: de blinde, de lamme, de tollenaar, de melaatse. Jezus verkondigde een heel eenvoudige en blijde boodschap: God houdt van elke mens als een Vader en Moeder. In Jezus' naam geven mensen van goede wil die boodschap gestalte door solidair te zijn, door vreugde en verdriet van hun medemens te delen en te dragen vanuit de menslievende idee dat we allemaal broers en zussen zijn. Christenen spreken van diaconie, God dienen, mensen dienen. Diaconie verbindt mensen, tilt mensen op en geeft ze wat hun toekomt: hun waardigheid als kind van God. Geen van Gods kinderen staat hoger dan de ander. De waardigheid van elke mens – de gelijkwaardigheid in Gods ogen – staat voorop. Mensen liefhebben, de armsten en uitgestotenen eerst, is waar het voor God op aan komt. En daarin wijzen Jezus en Damiaan ons de weg.

(Naar Trees Dehaene in Frans Van Steenberghe, *Gewoon voor jou. De dienstbaarheid van christenen in deze tijd*, Tongerlo, 2002)

Omdat we vaak moeizaam de weg van Jezus en Damiaan te gaan, bidden we om ontferming...

Kyrie

Gloria

De weg van Barmhartigheid

Jezus ging Damiaan voor op de weg van Barmhartigheid. God vraagt niet om offers maar om barmhartigheid. Wees barmhartig, zoals jullie Vader en Moeder in de hemel dat is, roept Jezus ons op. Een beetje barmhartigheid, zo klein als een mosterdzaadje, verandert de wereld. Maar Barmhartigheid in woorden is onvruchtbaar, het zijn de werken die het verschil maken. De werken van Barmhartigheid vinden hun oorsprong in Jezus overbekende toespraak over het oordeel van de Mensenzoon die de evangelist Matteüs (Mt 25, 31-40) ons heeft overgeleverd. Laten we even een stukje uit dat evangelie lezen:

"[31] Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorierijke troon. [32] Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt; [33] de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links. [34] Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: "Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. [35] Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, [36] ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe." [37] Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven? [38] Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed? [39] Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?" [40] En de koning zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan."

Als geen ander beoefende Damiaan de werken van Barmhartigheid. Doorheen de bril van het evangelie willen wij vanavond kijken naar zijn leven en werken. Damiaans leven laat ons zien dat "de liefde tot God zich niet anders kan uiten dan in de liefde voor de naasten" (G. Guttièrez). Op zijn beurt gaat Damiaan ons voor op de weg van de naastenliefde, de weg van Barmhartigheid. Hij nodigt ons ertoe uit diezelfde weg op te gaan. Laten we dan op weg gaan naar het eerste werk van Barmhartigheid.

Eerste werk van Barmhartigheid: De hongerigen spijzen

"Ik had honger en jullie gaven mij te eten" (Mt 25, 35)

Op het einde van Damiaans leven kwam John Puaina Wilmington als zieke aan in de melaatsenkolonie van Molokaï. Hij leerde Damiaan goed kennen en koestert volgende herinnering over zijn 'naastenliefde':

"Zijn naastenliefde voor niet-katholieken was even groot als voor zijn eigen mensen. Ik heb zelf gezien dat de protestanten tot bij Damiaan gingen en vroegen om kippen, eieren, tabak, suiker, enz. En Pater Damiaan gaf het hun zoals hij aan katholieken gaf. Hij was altijd aangenaam en bereid om te helpen. Hij verborg zijn ongenoegen als mensen hem niet bedankten. In die tijd deden de stoomboten de nederzetting maar één of twee keer per week aan. Bijgevolg was er soms een tekort aan crackers, brood of rijst. Pater Damiaan hield steeds een kleine voorraad bij en hij gaf het vrij aan iedereen wie erom vroeg. Als we iets nodig hadden, hoefden we maar naar Kamiano te gaan. Hij zou ons wel helpen. De welgestelden leefden verderop in Makanalua, een paar kilometer van Kalawao. De armen woonden vlakbij Pater Damiaan in Kalawao".

Tweede werk van Barmhartigheid: De dorstigen laven

"Ik had dorst en jullie gaven mij te drinken" (Mt. 25, 35)

Dokter Arthur Mouritz was tijdens de jaren 1880 als arts werkzaam op Molokaï. Hij kende Damiaan zeer goed en was getuige van hoe Damiaan te werk ging:

"Rond middernacht kwam de stoomboot Mokolii met vracht en 40 passagiers aan bij Kalaupapa. De zee was uiterst ruw. De golven beukten tegen de rotsen. De wind blies uit het noorden. Ijskoude regen viel met bakken uit de lucht. Als de handige Hawaïaanse zeelui, onder de beste ter wereld, er niet waren geweest, zouden de kleine bootjes waarmee de passagiers aan land gingen, water maken, kapseizen en te pletter slaan op de rotskust. Als bij wonder gebeurde dit niet. Vrucht en passagiers kwamen veilig aan. De passagiers waren echter door en door nat, door regen en zeewater. Het personeel van de melaatsennederzetting was niet onvoorbereid. Residerend priester Pater Damiaan en verantwoordelijke opzichter Meneer Ambrose Hutchison hadden voor dampend hete koffie en warm eten voor alle nieuwkomers gezorgd".

Lied *Uw koninkrijk komt* strofe 1 + 2

Uw koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen blij zijn om uw genade,
waar mensen goed zijn voor elkaar.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Uw koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen bidden, danken en zingen,
waar mensen luisteren naar uw woord.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Derde werk van Barmhartigheid: De naakten kleden

"Ik was naakt, en jullie kleedden mij" (Mt. 25, 36)

Damiaan deed er alles aan om de melaatsen degelijke kleding te bezorgen voor het koude seizoen. Hij was maar al te blij als gulle weldoeners hem de nodige steun gaven. In deze brief bedankt hij de anglicaanse dominee Hugh Chapman die voor Damiaan heel wat steuncampagnes opzette in zijn parochie in Londen:

“Volgens het woord van de H. Schrift dat zegt: ‘Een barmhartig iemand is weldadig voor zichzelf’, en zoals de engel Rafaël aan Tobias zegt: ‘Een aalmoes is meer waard dan goud of schatten, want de aalmoes bevrijdt van de dood; zij wist de zonden uit en doet ons barmhartigheid en eeuwig leven vinden’. Ik dank de liefdevolle gevers hartelijk voor het vertrouwen dat ze in mij stellen voor de bestemming en verdeling van hun edelmoedige offergaven. Omdat we momenteel in het koude seizoen zitten, heb ik vandaag bij onze zakenlui in Honolulu een bestelling gedaan van kleding om te voorzien in de behoeften van onze talrijke melaatsen. Wanneer die dingen hier aankomen, zal de aangename geur van de liefdesbloem der Engelsen hoog gewaardeerd worden en veel ongelukkige melaatsen in nood, wier koude en verstijfde ledematen weer het prettige gevoel van warme kleding ervaren, zullen zich dat nog lang herinneren. Zonder enige twijfel zullen de velen die hiervan profiteren, tot welke godsdienst ze ook behoren, u hun erkentelijkheid betuigen en ze zullen een vurig gebed houden voor al hun weldoeners”.

Vierde werk van Barmhartigheid: De vreemdelingen herbergen

"Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op " (Mt. 25, 35)

Damiaan hield zich niet op een afstand. Hij ging naar de melaatsen toe en opende de deur van zijn hart én zijn huis voor hen. Hij nam geen enkele voorzorg. Hij was de melaatsen altijd nabij. Dokter Mouritz onthult het geheim van wie Damiaan was en is, toen en vandaag:

“Pater Damiaan nam geen enkele voorzorg. Vriendelijk als hij was van nature, verbood hij melaatsen nooit om zijn huis binnen te komen; ze waren altijd welkom, overdag of 's nachts. Ik noemde zijn huis ‘Kalawao Familiepension en Rustoord voor Melaatsen’ en vrij logies en eten voor behoeftigen.

Was Damiaan tijdens zijn verblijf te Kalawao dezelfde houding blijven aannemen tegenover contacten met melaatsen die hij bij zijn aankomst innam - toen hij weigerde samen met zijn melaatsen in dezelfde ruimte te wonen - dan zou de geschiedenis van Damiaan, ‘de priester-martelaar van Molokai’, naar alle waarschijnlijkheid nooit geschreven zijn”.

Lied *Uw koninkrijk komt* strofe 3 + 4

Uw koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen geloven in uw liefde,
waar mensen vertrouwen in uw kracht.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Uw Koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen leven naar uw geboden,
als mensen gaan waar Gij ze zendt.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Vijfde werk van Barmhartigheid: De zieken bezoeken

"Ik was ziek en jullie bezochten mij" (Mt. 25, 36)

In een brief aan zijn ouders vertelt Damiaan over zijn dagelijkse bezigheden in de melaatsenkolonie van Molokai:

"Mijn gewone bezigheid bestaat uit het bezoeken en bedienen van de zieken. Ik ga op bezoek bij zieken van wie de helft katholiek is. In elke hut waar ik binnenkom, begin ik met het aanbod hun biecht te horen. Zij die deze geestelijke hulp weigeren krijgen daarom evengoed hulp op tijdelijk gebied. Die wordt aan allen zonder onderscheid gegeven. Onze zusters zenden mij vele kleren om aan de zieken uit te delen. Bijna elke dag heb ik een begrafenis. Voor de arme doden maak ik zelf een kist. Lieve ouders, ik vind mijn grootste geluk de Heer te dienen in zijn arme en zieke kinderen die door de andere mensen verlaten zijn. Ik doe wat ik kan om hen mee te nemen op de weg naar de hemel".

Zesde werk van Barmhartigheid: De gevangenen bezoeken

"Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe" (Mt. 25, 36)

Enkele maanden na zijn aankomst op Molokai schrijft Damiaan aan Pamfiel over zijn keuze voor de gesloten gevangenis die de leproserie toen was:

"Meer dan 2000 melaatsen werden verbannen, daarvan zijn er 800 nog in leven. Onder hen een aantal brave getrouwe christenen alsook een redelijk aantal nieuw gedoopten. Deze instelling had duidelijk nood aan een residerend priester alhoewel dit niet zo'n gemakkelijke zaak was. Alle communicatie met de nederzetting is strikt verboden tenzij men aanvaardt zich hier, samen met de bannelingen te laten opsluiten. Daar ik op de dag van mijn geloften reeds onder het baarkleed heb gelegen, was ik ervan overtuigd het mijn plicht te zijn mezelf aan te bieden bij onze bisschop. Die zoals hijzelf heeft gezegd niet zo wreed was zo een offer op te leggen in naam van de gehoorzaamheid".

Laten we samen ons geloof uitspreken...

Offerandelied *Mens voor de mensen zijn* strofe 4 + 6

Refrein:

**Mens voor de mensen zijn, herder als God,
trooster voor groot en klein, zo lief als God.**

Zieken omarmen, hun tranen verstaan,
met hen de kruisweg
ten einde toe gaan.

Licht in het duister zijn, laaiende vlam,
mensen van vertrouwen zijn,
zijn wie men kan.

Gebed over de gaven

God van kleine mensen,
met de tekenen van brood en wijn in onze handen
bidden wij U
dat wij leren doen wat liefde doet :
oog en hart hebben voor al wie vandaag in nood is;
breken en delen van wat voor handen is;
voorrang verlenen aan al wie klein en kwetsbaar is.
Laat ons aan deze tafel
meer en meer vertrouwd geraken
met die manier van leven.

Dankgebed

De Heer zal bij u zijn.
Verheft uw hart.
Brenge wij dank aan de Heer, onze God.

God van kleine mensen
in dit uur komen wij samen
om uw grote daden te gedenken;
om in Jezus' naam te vieren
wat Gij voor mensen betekent.

In Jezus van Nazareth
zijt Gij één van de onzen geworden.
Hij nam het op voor de mens boven de sabbat;
maakte geen onderscheid tussen mensen
en gunde elke mens een waardig bestaan.
Daarom, en om nog veel meer
danken wij U met deze woorden :..... **Sanctus, sanctus**

God van kleine mensen,
wij danken U voor allen
die zich arm hebben gemaakt
om anderen te verrijken,
voor mensen die wonden helen,
vrede en vreugde brengen.

Wij danken U
voor mensen die lijden onder het onrecht
dat anderen wordt aangedaan;
mensen die de zwaksten verdedigen
en hun hart open stellen

voor vergeving en verzoening.

In al die mensen, en in vele andere nog,
herkennen wij de mens naar uw hart :
Jezus van Nazaret, die ons uw goede boodschap bracht,
en al de zijnen een hart toedraagt tot het uiterste.

Telkens weer gedenken wij
dat Hij, op de laatste avond van zijn leven
zijn vrienden heeft bijeen gebracht rond een tafel.
Hij heeft U dankgezegd voor heel zijn leven;
het brood gebroken en gedeeld terwijl Hij zei :
Neem en eet, dit is mijn lichaam.
Als gebroken en gegeven brood
wil ik er zijn voor u.

Tijdens diezelfde maaltijd
heeft Hij ook de beker rond gereikt terwijl Hij zei:
Neem en drink, dit is de beker van het Nieuwe Verbond
bezegeld met mijn bloed.
Als vergoten en gedeelde wijn
wil ik er zijn voor u.
Telkens als gij samenkomt en ditzelfde doet,
doe het dan om trouw te blijven
aan alles wat ik voor u beteken.
Verkondigen wij het mysterie van ons geloof ...
Heer Jezus, wij verkondigen uw dood...

Wat Gij begonnen zijt door Hem,
breng dat tot voltooiing door uw Geest,
die ons behoeden kan bij nacht en ontij,
en ons behouden voor elkaar.
Moge die Geest alle verstarring uit ons leven wegnemen,
ons vrij maken van angst en verbittering,
ons staande houden als wij willen vluchten.

Niets minder verwachten wij van U,
God van kleine mensen,
tot wie wij blijven bidden en zingen met Jezus' eigen woorden...

Onze Vader

Vredeswens

Communie

Na de communie...

Zevende werk van Barmhartigheid: De doden begraven

Al in de vroege Kerk was er sprake van een zevende werk van Barmhartigheid: de doden begraven. In 1207, in de volle middeleeuwen, voegde paus Innocentius het zevende werk "officieel" toe. Het zevende werk is ontleend aan het Bijbelboek Tobit waarin de auteur de speciale zorg voor de overledenen benadrukt, naast twee andere door Jezus genoemde werken van Barmhartigheid. In het eerste hoofdstuk van Tobit vers 17 lezen we: *"Ik gaf brood aan de hongerigen en kleren aan de naakten. Als ik het lijk van een volksgenoot buiten de muren van Nineve zag liggen, dan begroef ik het"* (Tobit 1, 17). In de door epidemieën geteisterde middeleeuwen was de doden begraven vaak een moeilijke en riskante onderneming. Mensen zagen het als een oprechte daad van zelfgevende liefde. Damiaan bracht dit zevende werk van Barmhartigheid dagelijks in de praktijk. Het was voor hem vaak emotioneel zwaar om weer iemand van zijn dierbare melaatse vrienden te moeten afgeven maar hij troostte zich met de gedachte dat ze na hun dood in Gods goede handen waren. Hij schrijft aan zijn broer over een weesmeisje op sterven voor wie hij als een vader was:

"Die arme christenen, al bijna stervend, schreeuwen luid om een priester. Zo zijn heel wat ongelukkigen al gestorven zonder het doopsel of de sacramenten van de stervenden ontvangen te hebben (...).

Toen ik gisterenavond thuiskwam vond ik één van mijn weesmeisjes stervende. Ze smeekte me om snel de heilig laatste communie te gaan halen. Amper had ze haar gebeden uitgesproken of ze gaf haar ziel in handen van de Heer, die ze net had ontvangen. Ik maakte zelf haar kist en groef haar graf. Na de begrafenis mis deze ochtend hoorde ik dat twee anderen van mijn christenen waren gestorven. Dat maakte drie begrafeningen vandaag".

Lied *Mens voor de mensen zijn* strofe 1 + 3 + 7

Refrein:

**Mens voor de mensen zijn, herder als God,
trooster voor groot en klein, zo lief als God.**

God roept zijn mensen,
Hij roept ze bij naam opdat zij
toegewijd zijn wegen gaan.

Klein met de kleinen zijn,
vriend onverwacht, niet op zichzelf
maar op and'ren bedacht.

Van God gezonden zijn, deemoedig en
vrij, teken van vrede zijn
zo trouw als hij.

Gebed

Laten we samen bidden...

Damiaan,
Je raakte het hart van de hele wereld
toen je als melaatse tussen de melaatsen

stierf op het eiland Molokai.
je gaf je vriendschap én je gezondheid
aan wie uit de samenleving
waren verbannen en uitgestoten.
je werd hun priester, hun vader, hun broer.
Als een Vlaamse boer
sloeg je de hand aan de ploeg,
en je keek niet om.
Je was en deed als Jezus,
je Heer en grote voorbeeld:
je gaf je leven voor je mensen.
Daarom noemen we je heilig, Damiaan.

Je doet ons beseffen dat alle mensen
kinderen zijn van dezelfde Vader.
Je wijst ons de weg naar armen en kleinen.
Je leert ons zelfvergeten liefhebben.
Heilige Damiaan,
bid voor ons bij de Heer. Amen.

Slotwoord

Damiaan is vijf jaar heilig. Laten we niet vergeten waar hij de inspiratie en de kracht vandaan haalde om te doen wat hij heeft gedaan, om de weg te gaan die hij is gegaan, om te worden wie hij is: de heilige Damiaan van Molokai. In zijn dagelijkse ontmoeting met Jezus, in het gebed en de eucharistie, vond hij kracht en inspiratie om de weg van Barmhartigheid te gaan en zijn leven te geven voor zijn melaatse medemensen, allen kinderen van God. Damiaan nodigt ons elke dag opnieuw uit om te putten uit de bron van het geloof die nooit opdroogt en om de werken van Barmhartigheid op onze manier waar te maken. Laat ons dan als Damiaan, begeistert en vol vuur, in Jezus' voetspoor gaan, met mensen begaan.

Damiaanlied *Met mensen begaan*

Refrein:

**Laat ons als Damiaan, begeistert en vol vuur,
in Uw voetspoor gaan, met mensen begaan.
Laat ons als Damiaan, begeistert en vol vuur,
in Uw voetspoor gaan, met mensen begaan.**

O, man van Galilea, die naar de mensen
toegaat, genees mij, Heer, en raak mij met
Uw woord van hoop, met uw uitgestoken
hand, o Heer, als u het wil.
Kom hier, mijn vriend, en luister:
Ik wil het, ja, word rein.

Die man van Molokai, gekwetst met de
gekwetsten, werd één met de melaatsen, en
bracht Uw woord tot leven,

was boodschapper van hoop voor mensen
aan de rand, bracht God een beetje dichters
en toonde Zijn gelaat.

O, man van Galilea, raak ons in onze
dagen, laat ons ook warmte brengen bij
mensen om ons heen, geef licht in het
bestaan voor melaatsen hier en nu, geef
ons een luist'rend oor en een hart voor
iedereen.

Zending en zegen

Heer God, in de heilige Damiaan toont Gij ons
hoezeer Gij met mensen begaan zijt.

Roep ook ons op tot daadwerkelijke inzet voor de minsten onder ons
en beziel ons met uw kracht

zodat we zoals Damiaan getuigen kunnen worden
van uw liefdevolle aanwezigheid onder ons.

Laten we tot slot het teken maken dat ons verbindt met God en met elkaar. In de naam
van de vader en de zoon en de heilige geest. Ga heen in vrede. Wel thuis en nog een
fijne avond.

DAMIAANVIERING VI

Officieel misformulier 10 mei

**H. Jozef Damiaan De Veuster, priester en kloosterling
van de congregatie van de Heilige Harten van Jezus en Maria (1840-1889)**

Bij de intrede

Laten we blij zijn in de Heer omwille van de heilige Damiaan,
dienaar van God en dienaar van de mensen.

Zijn liefde voor de mensen

en zijn grenzeloze toewijding voor hen die lijden en verstoten zijn
hebben hem een plaats bezorgd bij de Heiligen. *(P. T. Alleluia)*

(Op 10 mei: Gloria)

Openingsgebed

Barmhartige Vader,

in uw dienaar, de heilige Damiaan

hebt Gij ons een stralend voorbeeld gegeven

van liefde voor de armen en de berooiden van onze tijd.

Geef ons op zijn voorspraak de kracht

om in dienst te staan van allen

die in deze wereld verlaten en uitgestoten zijn.

Maak ons tot trouwe getuigen van het hart

van Jezus, uw veelgeliefde Zoon,

die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest,

God, door de eeuwen der eeuwen.

Eerste lezing: (Rom. 5, 1- 8)

Lezing uit de brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Rome.

Gerechtigd door het geloof

leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer.

Hij is het die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten

tot die genade waarin wij staan;

door Hem ook mogen wij ons beroemen

op onze hoop op de heerlijkheid van God.

Meer nog, wij zijn zelfs trots op onze beproevingen,

in het besef dat verdrukking leidt tot volharding,

volharding tot beproefde deugd en die weer tot hoop.

En de hoop wordt niet teleurgesteld,
want Gods liefde is in ons hart uitgestort
door de heilige Geest die ons werd geschonken.
Want Christus is voor goddelozen gestorven op de gestelde tijd,
toen wij zelf nog geheel hulpeloos waren.
Je zult je leven niet snel geven voor een rechtvaardige,
al zou misschien iemand de moed hebben te sterven voor een goed mens.
God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor
dat Christus voor ons is gestorven toen wij nog zondaars waren.

Tussenzang: Ps. 33:2-3, 6-7, 8-9, 20-21

Antifoon: (9a): **Proef en merk op hoe mild de Heer is.**

De Heer zal ik prijzen, iedere dag,
zijn lof ligt mij steeds op de lippen.
Mijn geest is fier op de gunst van de Heer,
laat elk die het hoort zich verheugen. **Ant.**

Ziet naar Hem op, dan straalt uw gelaat
en zult ge niet blozen van schaamte.
Die roepen in nood, naar hen luistert de Heer
en redt hen uit hun ellende. **Ant.**

De engel van God legt een schans om hen heen,
om elk die God vreest te beschermen.
Proeft en merkt op hoe mild de Heer is,
gelukkig de mens die zijn heil zoekt bij Hem. **Ant.**

Veel rampen zullen de vrome bedreigen,
uit elk daarvan redt hem de Heer.
De Heer zal over zijn beenderen waken
opdat hij er geen van breekt. **Ant.**

Alleluia: *Joh. 10,11*

Alleluia, alleluia.
Ik ben de goede herder,
die zijn leven geeft voor zijn schapen. Alleluia.

Evangelie: Joh.13,1-5;12-17

Het paasfeest was ophanden.
Jezus wist dat zijn uur gekomen was:
nu zou Hij de wereld verlaten om naar de Vader te gaan.
Voorheen hield Hij al van degenen die Hem in de wereld toebehoorden,
maar nu zou Hij hun zijn liefde betonen tot het uiterste.
Het gebeurde tijdens een maaltijd.
De duivel had inmiddels iemand ertoe aangezet Hem over te leveren:
Judas, de zoon van Simon Iskariot.

Jezus, die wist dat de Vader Hem alles in handen had gegeven
en dat Hij van God gekomen was en naar God zou teruggaan,
stond van tafel op, legde zijn bovenkleren af
en bond een linnen schort om zijn middel.
Daarna goot Hij water in een waskom
en begon Hij de voeten van zijn leerlingen te wassen.
Hij droogde ze af met de schort om zijn middel
Toen Hij hun voeten had gewassen
en zijn bovenkleren had aangetrokken,
nam Hij weer aan tafel plaats en zei:
'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb?
Jullie noemen Mij meester en Heer, en terecht, want dat ben Ik.
Welnu, als Ik, jullie Heer en meester, jullie voeten heb gewassen,
dan behoren jullie ook elkaar de voeten te wassen.
Ik heb jullie het voorbeeld gegeven:
je moet doen zoals Ik voor jullie heb gedaan.
Waarachtig, Ik verzeker jullie:
een knecht is niet meer dan zijn meester,
en een gezant niet meer dan degene die hem zendt.
Nu je dat weet: gelukkig ben je als je er ook naar handelt.

Gebed over de gaven

Heer, aanvaard de gaven van uw volk.
Geef dat wij, die de liefde van uw Zoon vieren,
ook het voorbeeld navolgen van uw heiligen
en groeien in liefde voor U en voor elkaar.
Dit vragen wij U door Christus, onze Heer. Amen.

Prefatie

God onze Vader,
op dit feest (*bij de gedachtenis*) van de heilige Damiaan
danken wij U met heel ons hart.
Gij hebt hem geroepen om in het voetspoor van Jezus,
uw beminde Zoon,
die gekomen is om te dienen en zijn leven te geven voor velen,
zichzelf te verloochenen in dienst van de melaatsen.
Gesterkt door het Brood van Leven in de Eucharistie,
heeft hij in alles hun leven gedeeld
tot hij ook zelf als melaatse gestorven is.
Zo getuigt hij van de kracht van Uw liefde
die de lijdende mens nabij komt
om hem uitzicht te geven op volheid van leven.
Zijn voorbeeld en zijn gebed
wekken in ons het vuur van de liefde
en zetten ons aan ook ons leven te geven
opdat de Blijde Boodschap zou verkondigd worden
aan hen die Gij het meest liefhebt,
de armen en de verworpenen.

Daarom verkondigen wij, met de engelen en heiligen,
uw heerlijkheid: *Heilig, heilig, heilig...*

Bij de communie

Geen groter liefde kan iemand hebben dan deze, dat hij zijn leven geeft voor zijn vrienden. *(P.T. Alleluia)*

Slotgebed

Barmhartige God,
wij danken U voor de gave van het Levensbrood,
dat Gij ons toereikt in uw Zoon Jezus Christus.
Schenk ons door Hem de genade U te kennen
en de kracht uw liefde te verkondigen
door het getuigenis van ons leven.
Dit vragen wij U door Jezus Christus, onze Heer. Amen.

BEZINNING - GEBEDSDIENST

DAMIAANBezinning I

De Weg van Barmhartigheid: in het spoor van Jezus en Damiaan

Welkom en kruisteken

Lieve mensen, van harte welkom.

We zijn hier samen in de geest van Damiaan en in de naam van de Vader, de Zoon en zijn inspirerende Geest. Amen.

Inleiding

De Kerk verklaarde Damiaan heilig. Met heilig worden was Damiaan niet bezig. Hij wilde geen held of idool worden maar een icoon van Jezus, zijn grote voorbeeld. In Jezus' voetsporen gaan, dat was Damiaans levensdoel. In heel het leven van Jezus zijn woord en daad wezenlijk met elkaar verbonden. Hij verkondigde het Rijk Gods én hij bracht het onder de mensen. Waar hij ook kwam, kregen mensen aan de rand nieuwe hoop, nieuw leven: de blinde, de lamme, de tollenaar, de melaatse. Jezus verkondigde een heel eenvoudige en blijde boodschap: God houdt van elke mens als een Vader en Moeder. In Jezus' naam geven mensen van goede wil die boodschap gestalte door solidair te zijn, door vreugde en verdriet van hun medemens te delen en te dragen vanuit de menslievende idee dat we allemaal broers en zussen zijn. Christenen spreken van diaconie, God dienen, mensen dienen. Diaconie verbindt mensen, tilt mensen op en geeft ze wat hun toekomst: hun waardigheid als kind van God. Geen van Gods kinderen staat hoger dan de ander. De waardigheid van elke mens – de gelijkwaardigheid in Gods ogen – staat voorop. Mensen liefhebben, de armsten en uitgestotenen eerst, is waar het voor God op aan komt. En daarin wijzen Jezus en Damiaan ons de weg. (Naar Trees Dehaene in Frans Van Steenberghe, *Gewoon voor jou. De dienstbaarheid van christenen in deze tijd*, Tongerlo, 2002)

Lied *Zolang er mensen zijn op aarde* strofe 1 + 2

Zolang er mensen zijn op aarde,
zolang de aarde vruchten geeft,
zolang zijt Gij ons aller Vader.
Wij danken U voor al wat leeft.

Zolang de mensen woorden spreken,
zolang wij voor elkaar bestaan,
zolang zult Gij ons niet ontbreken,
wij danken U in Jezus' naam.

De weg van Barmhartigheid

Jezus ging Damiaan voor op de weg van Barmhartigheid. God vraagt niet om offers maar om barmhartigheid. Wees barmhartig, zoals jullie Vader en Moeder in de hemel

dat is, roept Jezus ons op. Een beetje barmhartigheid, zo klein als een mosterdzaadje, verandert de wereld. Maar Barmhartigheid in woorden is onvruchtbaar, het zijn de werken die het verschil maken. De werken van Barmhartigheid vinden hun oorsprong in Jezus overbekende toespraak over het oordeel van de Mensenzoon die de evangelist Matteüs (Mt 25, 31-40) ons heeft overgeleverd. Laten we even een stukje uit dat evangelie lezen:

"[31] Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorierijke troon. [32] Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt; [33] de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links. [34] Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: "Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. [35] Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, [36] ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe." [37] Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven? [38] Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed? [39] Wanneer hebben wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?" [40] En de koning zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan."

Als geen ander beoefende Damiaan de werken van Barmhartigheid. Doorheen de bril van het evangelie willen wij kijken naar zijn leven en werken. Damiaans leven laat ons zien dat "de liefde tot God zich niet anders kan uiten dan in de liefde voor de naasten" (G. Guttièrez). Op zijn beurt gaat Damiaan ons voor op de weg van de naastenliefde, de weg van Barmhartigheid. Hij nodigt ons ertoe uit diezelfde weg op te gaan. Laten we dan op weg gaan naar het eerste werk van Barmhartigheid.

Eerste werk van Barmhartigheid: De hongerigen te eten geven

"Ik had honger en jullie gaven mij te eten" (Mt 25, 35)

Op het einde van Damiaans leven kwam John Puaina Wilmington als zieke aan in de melaatsenkolonie van Molokai. Hij leerde Damiaan goed kennen en koestert volgende herinnering over zijn 'naastenliefde':

"Zijn naastenliefde voor niet-katholieken was even groot als voor zijn eigen mensen. Ik heb zelf gezien dat de protestanten tot bij Damiaan gingen en vroegen om kippen, eieren, tabak, suiker, enz. En Pater Damiaan gaf het hun zoals hij aan katholieken gaf. Hij was altijd aangenaam en bereid om te helpen. Hij verborg zijn ongenoegen als mensen hem niet bedankten. In die tijd deden de stoomboten de nederzetting maar één of twee keer per week aan. Bijgevolg was er soms een tekort aan crackers, brood of rijst. Pater Damiaan hield steeds een kleine voorraad bij en hij gaf het vrij aan iedereen wie erom vroeg. Als we iets nodig hadden, hoefden we maar naar Kamiano te

gaan. Hij zou ons wel helpen. De welgestelden leefden verderop in Makanalua, een paar kilometer van Kalawao. De armen woonden vlakbij Pater Damiaan in Kalawao”.

Tweede werk van Barmhartigheid: De dorstigen te drinken geven

"Ik had dorst en jullie gaven mij te drinken" (Mt. 25, 35)

Dokter Arthur Mouritz was tijdens de jaren 1880 als arts werkzaam op Molokai. Hij kende Damiaan zeer goed en was getuige van hoe Damiaan te werk ging:

“Rond middernacht kwam de stoomboot Mokolii met vracht en 40 passagiers aan bij Kalaupapa. De zee was uiterst ruw. De golven beukten tegen de rotsen. De wind blies uit het noorden. Ijskoude regen viel met bakken uit de lucht. Als de handige Hawaïaanse zeelui, onder de beste ter wereld, er niet waren geweest, zouden de kleine bootjes waarmee de passagiers aan land gingen, water maken, kapseizen en te pletter slaan op de rotskust. Als bij wonder gebeurde dit niet. Vracht en passagiers kwamen veilig aan. De passagiers waren echter door en door nat, door regen en zeewater. Het personeel van de melaatsennederzetting was niet onvoorbereid. Residerend priester Pater Damiaan en verantwoordelijke opzichter Meneer Ambrose Hutchison hadden voor dampend hete koffie en warm eten voor alle nieuwkomers gezorgd”.

Lied *Uw koninkrijk komt* strofe 1 + 2

Uw koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen blij zijn om uw genade,
waar mensen goed zijn voor elkaar.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Uw koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen bidden, danken en zingen,
waar mensen luisteren naar uw woord.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Derde werk van Barmhartigheid: De naakten kleden

"Ik was naakt, en jullie kleedden mij" (Mt. 25, 36)

Damiaan deed er alles aan om de melaatsen degelijke kleding te bezorgen voor het koude seizoen. Hij was maar al te blij als gulle weldoeners hem de nodige steun gaven. In deze brief bedankt hij de anglicaanse dominee Hugh Chapman die voor Damiaan heel wat steuncampagnes opzette in zijn parochie in Londen:

“Volgens het woord van de H. Schrift dat zegt: ‘Een barmhartig iemand is weldadig voor zichzelf’, en zoals de engel Rafaël aan Tobias zegt: ‘Een aalmoes is meer waard dan goud of schatten, want de aalmoes bevrijdt van de dood; zij wist de zonden uit en doet ons barmhartigheid en eeuwig leven vinden’. Ik dank de liefdevolle gevers hartelijk voor het vertrouwen dat ze in mij stellen voor de bestemming en verdeling van hun edelmoedige offergaven. Omdat we momenteel in het koude seizoen zitten, heb ik vandaag bij onze zakenlui in Honolulu een bestelling gedaan van kleding om te voorzien

in de behoeften van onze talrijke melaatsen. Wanneer die dingen hier aankomen, zal de aangename geur van de liefdesbloem der Engelsen hoog gewaardeerd worden en veel ongelukkige melaatsen in nood, wier koude en verstijfde ledematen weer het prettige gevoel van warme kleding ervaren, zullen zich dat nog lang herinneren. Zonder enige twijfel zullen de velen die hiervan profiteren, tot welke godsdienst ze ook behoren, u hun erkentelijkheid betuigen en ze zullen een vurig gebed houden voor al hun weldoeners”.

Vierde werk van Barmhartigheid: De vreemdelingen herbergen

"Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op " (Mt. 25, 35)

Damiaan hield zich niet op een afstand. Hij ging naar de melaatsen toe en opende de deur van zijn hart én zijn huis voor hen. Hij nam geen enkele voorzorg. Hij was de melaatsen altijd nabij. Dokter Mouritz onthult het geheim van wie Damiaan was en is, toen en vandaag:

“Pater Damiaan nam geen enkele voorzorg. Vriendelijk als hij was van nature, verbood hij melaatsen nooit om zijn huis binnen te komen; ze waren altijd welkom, overdag of 's nachts. Ik noemde zijn huis 'Kalawao Familiepension en Rustoord voor Melaatsen' en vrij logies en eten voor behoeftigen.

Was Damiaan tijdens zijn verblijf te Kalawao dezelfde houding blijven aannemen tegenover contacten met melaatsen die hij bij zijn aankomst innam - toen hij weigerde samen met zijn melaatsen in dezelfde ruimte te wonen - dan zou de geschiedenis van Damiaan, 'de priester-martelaar van Molokai', naar alle waarschijnlijkheid nooit geschreven zijn”.

Lied *Uw koninkrijk komt* strofe 3 + 4

Uw koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen geloven in uw liefde,
waar mensen vertrouwen in uw kracht.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Uw Koninkrijk komt, vrede en vreugde,
waar mensen leven naar uw geboden,
als mensen gaan waar Gij ze zendt.
Uw koninkrijk komt. De Heer zij met ons.

Vijfde werk van Barmhartigheid: De zieken bezoeken

"Ik was ziek en jullie bezochten mij" (Mt. 25, 36)

In een brief aan zijn ouders vertelt Damiaan over zijn dagelijkse bezigheden in de melaatsenkolonie van Molokai:

“Mijn gewone bezigheid bestaat uit het bezoeken en bedienen van de zieken. Ik ga op bezoek bij zieken van wie de helft katholiek is. In elke hut waar ik binnenkom, begin ik met het aanbod hun biecht te horen. Zij die deze geestelijke hulp weigeren krijgen daarom evengoed hulp op tijdelijk gebied. Die wordt aan allen zonder onderscheid

gegeven. Onze zusters zenden mij vele kleren om aan de zieken uit te delen. Bijna elke dag heb ik een begrafenis. Voor de arme doden maak ik zelf een kist. Lieve ouders, ik vind mijn grootste geluk de Heer te dienen in zijn arme en zieke kinderen die door de andere mensen verlaten zijn. Ik doe wat ik kan om hen mee te nemen op de weg naar de hemel”.

Zesde werk van Barmhartigheid: De gevangenen bezoeken

“Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe” (Mt. 25, 36)

Enkele maanden na zijn aankomst op Molokaï schrijft Damiaan aan Pamfiel over zijn keuze voor de gesloten gevangenis die de leproserie toen was:

“Meer dan 2000 melaatsen werden verbannen, daarvan zijn er 800 nog in leven. Onder hen een aantal brave getrouwe christenen alsook een redelijk aantal nieuw gedoopten. Deze instelling had duidelijk nood aan een residerend priester alhoewel dit niet zo’n gemakkelijke zaak was. Alle communicatie met de nederzetting is strikt verboden tenzij men aanvaardt zich hier, samen met de bannelingen te laten opsluiten. Daar ik op de dag van mijn geloften reeds onder het baarkleed heb gelegen, was ik ervan overtuigd het mijn plicht te zijn mezelf aan te bieden bij onze bisschop. Die zoals hijzelf heeft gezegd niet zo wreed was zo een offer op te leggen in naam van de gehoorzaamheid”.

Lied *Mens voor de mensen zijn* strofe 4 + 6

Refrein:

**Mens voor de mensen zijn, herder als God,
trooster voor groot en klein, zo lief als God.**

Zieken omarmen, hun tranen verstaan,
met hen de kruisweg
ten einde toe gaan.

Licht in het duister zijn, laaiende vlam,
mensen van vertrouwen zijn,
zijn wie men kan.

Zevende werk van Barmhartigheid: De doden begraven

Al in de vroege Kerk was er sprake van een zevende werk van Barmhartigheid: de doden begraven. In 1207, in de volle middeleeuwen, voegde paus Innocentius het zevende werk “officieel” toe. Het zevende werk is ontleend aan het Bijbelboek Tobit waarin de auteur de speciale zorg voor de overledenen benadrukt, naast twee andere door Jezus genoemde werken van Barmhartigheid. In het eerste hoofdstuk van Tobit vers 17 lezen we: *“Ik gaf brood aan de hongerigen en kleren aan de naakten. Als ik het lijk van een volksgenoot buiten de muren van Nineve zag liggen, dan begroef ik het”* (Tobit 1, 17). In de door epidemieën geteisterde middeleeuwen was de doden begraven vaak een moeilijke en riskante onderneming. Mensen zagen het als een oprechte daad van zelfgeevende liefde. Damiaan bracht dit zevende werk van Barmhartigheid dagelijks in de praktijk. Het was voor hem vaak emotioneel zwaar om weer iemand van zijn dierbare melaatse vrienden te moeten afgeven maar hij troostte

zich met de gedachte dat ze na hun dood in Gods goede handen waren. Hij schrijft aan zijn broer over een weesmeisje op sterven voor wie hij als een vader was:

“Die arme christenen, al bijna stervend, schreeuwen luid om een priester. Zo zijn heel wat ongelukkigen al gestorven zonder het doopsel of de sacramenten van de stervenden ontvangen te hebben (...).

Toen ik gisterenavond thuiskwam vond ik één van mijn weesmeisjes stervende. Ze smeekte me om snel de heilig laatste communie te gaan halen. Amper had ze haar gebeden uitgesproken of ze gaf haar ziel in handen van de Heer, die ze net had ontvangen. Ik maakte zelf haar kist en groef haar graf. Na de begrafenis mis deze ochtend hoorde ik dat twee anderen van mijn christenen waren gestorven. Dat maakte drie begrafenis vandaag”.

Lied *Mens voor de mensen zijn* strofe 1 + 3 + 7

Refrein:

**Mens voor de mensen zijn, herder als God,
trooster voor groot en klein, zo lief als God.**

God roept zijn mensen,
Hij roept ze bij naam opdat zij
toegewijd zijn wegen gaan.

Klein met de kleinen zijn,
vriend onverwacht, niet op zichzelf
maar op and'ren bedacht.

Van God gezonden zijn, deemoedig en
vrij, teken van vrede zijn
zo trouw als hij.

Gebed

Laten we samen bidden...

Damiaan,
Je raakte het hart van de hele wereld
toen je als melaatse tussen de melaatsen
stierf op het eiland Molokai.
je gaf je vriendschap én je gezondheid
aan wie uit de samenleving
waren verbannen en uitgestoten.
je werd hun priester, hun vader, hun broer.
Als een Vlaamse boer
sloeg je de hand aan de ploeg,
en je keek niet om.
Je was en deed als Jezus,
je Heer en grote voorbeeld:
je gaf je leven voor je mensen.
Daarom noemen we je heilig, Damiaan.

Je doet ons beseffen dat alle mensen
kinderen zijn van dezelfde Vader.
Je wijst ons de weg naar armen en kleinen.
Je leert ons zelfvergeten liefhebben.
Heilige Damiaan,
bid voor ons bij de Heer. Amen.

Slotwoord

Damiaan is vijf jaar heilig. Laten we niet vergeten waar hij de inspiratie en de kracht vandaan haalde om te doen wat hij heeft gedaan, om de weg te gaan die hij is gegaan, om te worden wie hij is: de heilige Damiaan van Molokai. In zijn dagelijkse ontmoeting met Jezus, in het gebed en de eucharistie, vond hij kracht en inspiratie om de weg van Barmhartigheid te gaan en zijn leven te geven voor zijn melaatse medemensen, allen kinderen van God. Damiaan nodigt ons elke dag opnieuw uit om te putten uit de bron van het geloof die nooit opdroogt en om de werken van Barmhartigheid op onze manier waar te maken. Laat ons dan als Damiaan, begeistert en vol vuur, in Jezus' voetspoor gaan, met mensen begaan.

Damiaanlied *Met mensen begaan*

Refrein:

**Laat ons als Damiaan, begeistert en vol vuur,
in Uw voetspoor gaan, met mensen begaan.
Laat ons als Damiaan, begeistert en vol vuur,
in Uw voetspoor gaan, met mensen begaan.**

O, man van Galilea, die naar de mensen
toegaat, genees mij, Heer, en raak mij met
Uw woord van hoop, met uw uitgestoken
hand, o Heer, als u het wil.
Kom hier, mijn vriend, en luister:
Ik wil het, ja, word rein.

Die man van Molokai, gekwetst met de
gekwetsten, werd één met de melaatsen, en
bracht Uw woord tot leven,
was boodschapper van hoop voor mensen
aan de rand, bracht God een beetje dichter
en toonde Zijn gelaat.

O, man van Galilea, raak ons in onze
dagen, laat ons ook warmte brengen bij
mensen om ons heen, geef licht in het
bestaan voor melaatsen hier en nu, geef
ons een luist'rend oor en een hart voor
iedereen.

Zending en zegen

DAMIAANBezinning II

Ik zal jullie herders geven naar mijn hart

Gebedsviering bij de Heilige pater Damiaan

Deze gebedsviering werd geschreven, en gepubliceerd in het tijdschrift Zacheus, jrg 22, nr. 4, 2008-2009, naar aanleiding van de heiligverklaring van pater Damiaan op 11 oktober 2009. Zij kan inspiratie bieden voor gebedswaker ter gelegenheid van de gedachtenisviering van de heilige Damiaan.

Door God gedreven, met een altaar op de rug.
Een herder op zoek
naar het schaap uit de kudde gebannen,
naar de schaduw van een paria,
naar de Christus met wisselend gelaat.
Heilige tegen de stroom in,
eigengereid en omstreden,
sprekend in de taal van de liefde,
handelend naar het woord van de Heer.

Openingslied:

Mijn vrienden zijt gij, zegt de Heer (ZJ 760)
of Heeft Hij ons bidden opgevangen (ZJ 235)
of Heer onze Heer, hoe zijt Gij aanwezig (ZJ 540)

Kruisteken en begroeting

De voorganger opent met het kruisteken en een begroeting.

Begroeting

V. Honderdtwintig jaar na zijn dood
is pater Damiaan uitgeroepen
tot wat hij reeds bij leven was: een heilige,
een man die ver wist te gaan uit liefde voor het evangelie,
iemand die de risico's niet schuwde.
Iemand die toonde dat wie het met Gods liefde waagt,
vele grenzen kan overwinnen.
Met zijn leven getuigde hij van waar het in het christendom op staat.
Aan het begin van deze gebedsviering maken we het stil,
keren we ons tot God,
en bidden we met het vertrouwen van Damiaan.

Psalm 113

*(Men kan de psalm afwisselend in twee koren, of tussen solist en gemeenschap zingen of bidden. - De antifoon die elke psalm vooraf gaat, wordt door een lector gelezen.)
Psalm 113 vertolkt onze lof voor God, en drukt de dankbaarheid uit voor Gods liefde die zich vereenzelvigd met elke arme onder de zon.*

*Ant. Ik zal jullie herders naar mijn hart geven
en die zullen jullie met wijsheid en inzicht weiden.*

Looft nu, dienaars des Heren,
looft de naam van de Heer.

De naam van de Heer zij geprezen
vandaag en in eeuwigheid.

Van ochtendgloren tot avondrood
moet ieder die Naam aanbidden.

Want boven de volkeren troont de Heer,
zijn glorie beheerst de hemel.

Wie is als de Heer onze God,
hoog boven de sterren gezeten?

Die van omhoog overziet
het hemelgewelf en de aarde;

die machtelozen tilt uit het stof,
van vuilnishopen de armen weghaalt;

om hen in de kring van de vorsten te plaatsen,
te midden der machtigen van zijn volk;

die de onvruchtbare plaats geeft in huis
als blijde moeder van kinderen.

Eer aan de Vader en de Zoon
en de heilige Geest

Zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen

L. *Over 't algemeen heb ik veel beslommeringen en weinig vertroosting. Het is slechts dank zij de genade van boven dat ik de last die de goede Meester ons op de schouders heeft gelegd, zacht en licht vind. Ik voel me heel gelaten en tevreden met mijn lot, gelukkig indien de volharding mijn inspanningen bekroont. Laat ons in de handen van de Heer zijn zoals de werktuigen in de handen van de vakman; in leven of in de dood, altijd behoren we Jezus toe.*

Kohala, 14 juli 1872

(Stilte)

Psalm 23

Psalm 23 lezen we vanuit heel ons bestaan en heel onze geschiedenis. Naast ons gaat Hij -de herder die zijn schapen naar zijn rijk van geluk en genade leidt.

*Ant. Ik zal mijn schapen weiden,
het verloren schaap zal ik zoeken, het afgedwaalde haal ik terug.*

De Heer is mijn herder, niets kom ik tekort;

Hij laat mij weiden op groene velden

Hij brengt mij aan water, waar ik kan rusten,

Hij geeft mij weer frisse moed.

Mijn schreden leidt Hij langs rechte paden

Omwille van zijn Naam.

Al voert mijn weg door donkere kloven,
ik vrees geen onheil waar Gij mij leidt.
Uw stok en uw herdersstaf
geven mij moed en vertrouwen.
Gij nodigt mij aan uw tafel
tot ergernis van mijn besrijders.
Met olie zalft Gij mijn hoofd,
mijn beker is overvol.
Voorspoed en zegen verlaten mij nooit,
elke dag van mijn leven.
het huis van de Heer zal mijn woning zijn
voor alle komende tijden.
Eer aan de Vader en de Zoon
en de heilige Geest
Zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen

L. *U weet dus, lieve ouders, dat U in het midden van de Stille Oceaan op een eiland van 150 huizen omtrek, een kind heeft dat van u houdt, een priester die dagelijks voor u bidt, en een missionaris die voortdurend op zoek is naar de verdwaalde schapen van onze Heilige Redder. Ik heb veel kruisen en heel wat problemen hier, maar lieve ouders, niettemin ben ik zeer gelukkig.*

Hawaiï, maart 1865

(Stilte)

Lofzang: 1 P 2, 21-24

Ant. De goede Herder heeft zijn leven gegeven voor zijn schapen.

Christus heeft voor u geleden^o
en u een voorbeeld nagelaten;
in zijn voetstappen moet gij treden:
Hij heeft geen zonde gedaan,
in zijn mond is geen bedrog gevonden.
Als Hij gescholden werd, schold Hij niet terug.^o
Als men Hem leed aandeed, dreigde Hij niet.
Zijn zaak liet Hij over aan Hem die oordeelt naar recht.
Onze zonden heeft Hij zelf gedragen
in zijn lichaam op het kruis,
Opdat wij zouden afsterven aan de zonden
en gaan leven voor gerechtigheid,
Door Hem, van wie geschreven staat:
Door zijn striemen zijt gij genezen.
Eer aan de Vader en de Zoon
en de heilige Geest
Zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen

L. *Ik blijf God voor eeuwig erkentelijk voor deze gunst. Het lijkt me alsof deze ziekte de weg, die me naar ons geliefde vaderland leidt, zal verkorten en vernauwen. In deze hoop aanvaard ik mijn ziekte als mijn uitzonderlijk kruis; ik probeer het te dragen zoals Simon van Cyrene, in het voetspoor van de Heer.*

(Stilte)

Schriftlezing: Rom 5, 1-8 (Zondagslectionarium nr 47, derde zondag in de veertigdagedagertijd in het A-jaar)

(Onze hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons werd geschonken. Het bewijs van zijn liefde is Christus, die voor ons gestorven is toen wij zelf nog geheel hulpeloos waren.

Wij zijn dus als rechtvaardigen aangenomen op grond van ons geloof en leven in vrede met God, door onze Heer Jezus Christus. Dankzij hem hebben we door het geloof toegang gekregen tot Gods genade, die ons fundament is, en in de hoop te mogen delen in zijn luister prijzen we ons gelukkig. En dat niet alleen, we prijzen ons zelfs gelukkig onder alle ellende, omdat we weten dat ellende tot volharding leidt, volharding tot betrouwbaarheid, en betrouwbaarheid tot hoop. Deze hoop zal niet worden beschaamd, omdat Gods liefde in ons hart is uitgegoten door de heilige Geest, die ons gegeven is. Toen wij nog hulpeloos waren is Christus immers voor ons, die op dat moment nog schuldig waren, gestorven. Er is bijna niemand die voor een rechtvaardig mens wil sterven; slechts een enkeling durft voor een goed mens zijn leven te geven. Maar God beweest ons zijn liefde doordat Christus voor ons gestorven is toen wij nog zondaars waren.

(Stilte)

Overweging.

Onderstaand fragment uit een brief van pater Damiaan aan zijn broer Pamfiel (13 december 1881), kan als aanzet dienen voor een korte overweging. Waar de gemeenschap over een boekje beschikt, kan de tekst er in afgedrukt worden en kunnen de mensen uitgenodigd worden de woorden van Damiaan in stilte te overwegen.

Aan de voet van het altaar vinden wij de kracht die wij nodig hebben. Zonder de heilige Eucharistie zou ik het niet volhouden. Maar omdat ik de Heer aan mijn zijde weet, blijf ik altijd opgewekt en blij. Jezus is een tedere metgezel voor hen die verlangen Hem te dienen. Wees dus niet bevreesd om Hem in uw meest eenzame uren uw diepste ellende toe te vertrouwen, om Hem uw angsten en zorgen voor te leggen, uw plannen ook, uw hoop. Doe dat met ,veel vertrouwen en met een oprecht hart.

(13 december 1881)

Lied: Uw Woord, Heer, heeft een wond're kracht (ZJ 773)

*Refrein: Uw Woord, Heer, heeft een wond 're kracht.
Het toont Uw goedheid en Uw macht. Alleluia.*

Nu is 't Woord van de Schrift in mij vervuld
over mij is de Geest Gods gekomen.
God heeft mij met zijn Heil'ge Geest gezalfd.
Hij heeft mij als zijn Woord uitgezonden.
Om de armen die uitzien naar zijn hulp

nu de boodschap van vreugde te brengen.
Om te melden aan hen die zijn geboeid
dat voor hen de bevrijding nabij is.
Dat verdrukten weer recht gegeven wordt
en de blinden het licht van hun ogen.
Zijn genade komt over heel het volk
en de macht van zijn Woord openbaart zich.

Voorbede

*Een lector bidt de intenties voor. De gemeenschap antwoordt telkens met het refrein
"Laat ons bidden in de stilte van ons hart" (ZJ 10b)*

L. Wij bidden

voor mensen die gebukt gaan onder onzegbaar leed,
voor hen die lijden in stilte.

Wij bidden

voor mensen die dagelijks de ellende in de wereld onder ogen zien,
voor allen die daar blind voor geworden zijn.

Wij bidden

voor allen die gemeden en uitgesloten worden,
voor hen die verlamd zijn door een vernietigend oordeel.

Wij bidden

voor al diegenen die de pijn van anderen dragen,
voor allen die in de diepste wanhoop teken zijn van Gods mededogen.

Wij bidden

voor wie de menselijke waardigheid bevorderen,
voor al diegenen die genezing van geest en levenskracht brengen.

Wij bidden

voor allen die blijven staan in de beproeving,
voor alle mensen die elkaar vasthouden in geloof en ongeloof.

Wij bidden

voor alle christenen die Jezus willen volgen,
voor allen die in leven en in sterven van Hem willen getuigen.

Onze Vader

Afsluitend gebed

V. Heer God, uw hart gaat uit naar al wat leeft.

Ook wat kwetsbaar is en bedreigd
koestert Gij met een oneindige liefde.

Zo zeer hebt Gij ons liefgehad,
dat Gij één van de onzen zijt geworden,
mens onder de mensen,
in alles aan ons gelijk.

Wij danken U voor pater Damiaan.

Hij is de weg van uw Zoon gegaan,
ten einde toe.

Hij heeft de melaatsen niet geschuwd.

Hij is naar hen toe gegaan,

heeft hen de hand gereikt,
is één van hen geworden.
Leer ons liefhebben zoals pater Damiaan.
Help ons de melaatsen en de vreemdelingen,
allen die in hun rechten zijn gekwetst,
de hand reiken en met hen delen
alles wat Gij ons hebt gegeven.
Dit vragen wij U door Christus onze Heer

Allen Amen

Zendingswoord en kruisteken

Heiligheid heeft niets te maken met volmaaktheid.
Het bestaat niet uit het leiden van een smetteloos leven,
het hangt niet af van de afwezigheid van fouten en gebreken.
Een mens wordt heilig wanneer hij in zich het vermogen ontdekt
om zich vol vertrouwen over te geven aan de liefde van God,
om vanuit zijn liefde in de wereld te staan
en elke mens te beminnen.
Laten wij een stralend voorbeeld zijn van Gods liefde
door ons ten dienste stellen van allen
die verlaten en uitgestoten zijn.
Zegene u (*bij afwezigheid van een priester: zegene ons*) daartoe de almachtige God,
Vader , Zoon en heilige Geest.

Slotlied

Ter gelegenheid van de heiligverklaring van pater Damiaan werd *Met mensen begaan* gecomponeerd, dat passend is als slotlied van deze viering. Een alternatief is *Als jij wil zal ik jou dienen* (ZJ 763), of *Sta gelovig in het leven* (ZJ 755). Men kan de viering ook afsluiten met een refrein uit het Taizérepertorium (bijvoorbeeld *The kingdom of God*).

DAMIAANINSPIRATIETEKSTEN

TEKST 1 Damiaan@godmail.com

“Je kunt tegen een mens niet zeggen dat God van hem houdt terwijl de wormen uit zijn wonden kruipen en je daar niets aan doet. Je kunt niemand vertellen dat Christus hem verlost heeft en gelukkiger wil maken terwijl hij kermt van de pijn en je daar niets aan doet. Je kunt niet beweren dat God iedereen uitnodigt in de hemel terwijl de mensen die naar je luisteren in een hel leven en je daar niets aan doet! Je kunt niemand “het brood des levens” geven terwijl diezelfde mensen bedorven voedsel te eten krijgen en je daar niets aan doet!

Toen ik de eerste nacht onder de pandan lag en naar de sterren keek terwijl ik de gebeurtenissen van de voorbije dag overdacht, ging mij plots een licht op: ik was de stem van God om de mensen te troosten, ik was de handen van God om hun wonden te verzorgen, ik was de oren van God om naar hun klachten te luisteren, ik was het hart van God om van hen te houden”.

(Damiaan aan het woord in Herman Van Campenhout, damiaan@godmail.com, Sint-Niklaas: Abimo Uitgeverij, 2009, p.81)

TEKST 2 Heiligheid ligt niet in volmaaktheid

Heiligheid ligt niet in volmaaktheid.

Het is immers veel heiliger om je fouten toe te geven,
om vergeving te vragen en vrede en verzoening na te streven.

Je moet er heel klein en kwetsbaar voor durven zijn om zo
naar anderen te durven gaan,

met de vraag of een nieuw begin mogelijk is.

Maar heilige mensen durven het aan om

in alle kleinheid vergeving te vragen,

omdat ze geloven in andere mensen die zo heilig zijn dat ze
zich klein genoeg kunnen maken om vergeving te schenken.

Heiligheid ligt niet in alles weten of alles kunnen.

Het is immers veel heiliger om je eigen grenzen te kennen,

om van daaruit te weten dat je anderen nodig hebt,

en van daaruit een beroep te durven doen op andere mensen

die weten dat zij alleen maar samen iets kunnen realiseren.

Heiligheid ligt niet in plichtsgetrouw wetten en geboden nakomen.

Het is veel meer dan dat. Het is vanuit gedrevenheid,

vanuit liefde meer doen dan nodig.

Het is daarom waardering en dankbaarheid voelen en vanuit

die waardering en dankbaarheid je nog meer gestimuleerd weten

om meer te doen dan nodig.

Heiligheid ligt niet alleen in goede daden stellen.

Het heeft veel meer te maken met de gedrevenheid van waaruit je goede daden stelt.

Puur omwille van anderen, zuiver omdat je goed zijn belangrijk acht.

(Uit: Woorden om te bezinnen, Luc Vandenabeele)

TEKST 3 Makua Kamiano

Op een nacht schrok Damiaan op uit zijn slaap vanwege geroep. Daar stond een meisje. "Help. Makua Kamiano, laat me binnen. Ik ben zo bang. Hij slaat me dood. Ik heet Lilu'ai. Ik ben niet van uw kerk. Mijn man is pas gestorven en mijn buurman dringt mijn huis binnen en dwingt me om dingen te doen die ik niet wil en daarom... Mag ik bij jou schuilen?" Damiaan sloeg een deken om haar heen. Lilu'ai bleef bij Damiaan wonen. Ze zorgde voor Kamiano en voor zijn pleegzoon Kialu, het kind van een jonggestorven vrouw die hij opgenomen had in zijn huis. Toen kwam pater overste op bezoek. Damiaan was niet thuis: "En wat doe jij hier in het huis van een priester? En dat kind? En ben je wel gedoopt? En waarom ben je katholiek geworden?" "...Weet ik allemaal niet. Wat ik wel weet: Kamiano is één van ons. Hij verzorgt onze wonden, hij raakt ons aan. Er is hier ooit een dokter gekomen maar die zette de zalf aan de deur en met zijn wandelstok hief hij de lompen van de zieken op om ze te onderzoeken. Kamiano strijkt zelf de zalf op de wonden. Kamiano spreekt niet over liefde. Kamiano is liefde"

(George Dierick, Open doek verteltheater, zie Damiaanbezinning crypte Leuven 25/09/2009 en Tochten van Hoop. Ik had honger, 2013, 152)

TEKST 4 Wees waakzaam

Talrijke vluchtelingen gaan in een gammel bootje op zoek naar een betere toekomst op een ander continent. Dat land van melk en honing zullen ze nooit zien. Ze laten het leven erbij. De zee herbergt hun lichamen. Hun dromen komen de hemel toe. Wat drijft hen toch de gevaarlijke oversteek te maken? Vaak is het oorlog, geweld, honger en armoede. Handelaars in mensenwaar trachten munt te slaan uit het driftige verlangen van velen naar een menswaardig leven. Ze verkopen all-in formules naar onbestaande paradijzen. Geldzucht maakt mensenlevens van geen tel. En als zo een lekkende schuit dan toch de kust weet te bereiken, wie kijkt dan naar hen om?

Bootladingen zieke mensen

Dag en nacht kwamen bootladingen zieke mensen aan, toen Damiaan in de leprakolonie op Molokai werkte. Stormachtig weer, een onstuimige zee hielden de kapiteins niet tegen hun vracht en passagiers zonder pardon in kleine bootjes aan land te sturen. Kortom, de zieke mensen werden zonder meer gedropt en de kapitein maakte rechtsomkeer. Wie keek naar hen om?

Arthur Mouritz, toenmalig residerend arts op Molokai, noteerde volgende episode: "Rond middernacht kwam de stoomboot Mokolii met vracht en 40 passagiers aan bij Kalaupapa. De zee was uiterst ruw. De golven beukten tegen de rotsen. De wind blies uit het noorden. Ijskoude regen viel met bakken uit de lucht. Als de handige Hawaïaanse zeelui, onder de beste ter wereld, er niet waren geweest, zouden de kleine bootjes waarmee de passagiers aan land gingen, water maken, kapseizen en te pletter slaan op de rotskust. Als bij wonder gebeurde dit niet. Vrucht en passagiers kwamen veilig aan. De passagiers waren echter door en door nat, door regen en zeewater. Het personeel van de melaatsennederzetting was niet onvoorbereid. Residerend priester Pater Damiaan en verantwoordelijke opzichter Mr. Ambrose Hutchison hadden voor dampend hete koffie en warm eten voor alle nieuwkomers gezorgd".

Hartverwarmende gastvrijheid

Hartverwarmende gastvrijheid stelde de nieuwkomers dadelijk op hun gemak. In team maakte Damiaan zo van een ballingsoord een nieuwe thuis voor deze zieke gelukzoekers. "Damiaan was erg gastvrij. Hij maakte er een gewoonte van om wekelijks de stoomboten met passagiers op te wachten in Kalaupapa, de landingsplaats. Lange tijd kwamen de boten erg vroeg in de ochtend. Om niet te laat te komen, stond hij nog vroeger op. Zo was hij telkens de eerste of één van de eersten om de nieuwkomers te verwelkomen", herinnert naaste helper en toeverlaat Jozef Dutton zich.

Wees waakzaam!

Wees waakzaam!, draagt Jezus zijn leerlingen op, want ik zal als vreemdeling aankloppen en jullie om eten en drinken, om kleding en onderdak vragen. Dat ik jullie niet slapend aantref. Talrijke 'vreemde' gelukzoekers kloppen op de deur van ons continent, ons land, ons huis, onze gastvrijheid. Kijken we naar hen om als broers en zussen of laten we geen indringers toe in de cocon van ons eigen comfortabele leventje? Wees dus waakzaam. Damiaan was waakzaam.

(Ruben Boon, projectleider Damiaan Vandaag)

TEKST 5 Als de regenboog

Niet lang na zijn aankomst schreef Damiaan aan zijn ouders: "Ik vind mijn grootste geluk de Heer te dienen in zijn arme en zieke kinderen die door de andere mensen verlaten zijn". Het kost moeite om Damiaan te begrijpen. Eigenaardig toch dat hij geluk weet te vinden waar zoveel tranen vloeien en wanhoop heerst. Het vreemde geluk van Damiaan is als een regenboog die de donkere hemel kleurt. Zonder zon en regen geen regenboog. De zon staat voor al het moois en vreugdevols in het leven. De regen verwijst dan weer naar de minder aangename, pijnlijke en droevige momenten. Vreugde en verdriet maken een mensenleven. Ook tegen een donkergrijze hemel vormt zich een kleurrijke regenboog. Zelfs in een uitzichtloze situatie, doet hoop leven. Damiaans geluk, zijn volgehouden optimisme, was als een regenboog gevormd door een lach en een traan.

(Ruben Boon, projectleider Damiaan Vandaag)

TEKST 6 Met de voeten op de grond, wijzend naar de hemel

Op zoek naar een geschikte plaats voor een leprakolonie, sprong de noordelijke landtong van het eiland Molokai in het oog. Omringd door de Stille Oceaan en afgescheiden van de rest van het eiland door een steile rotswand vormde dit stukje land, in de ogen van de Hawaïaanse gezondheidsraad, de perfecte locatie om alle ongeneeslijke zieke mensen samen te brengen in afwachting van een gewisse dood. Overweldigend natuurschoon kreeg plots een wrange bijklank. Het paradijs werd ziek. De landtong kreeg een nieuwe bestemming als natuurlijke gevangenis. Wie in de tijd van Damiaan aankwam in de nederzetting koesterde geen hoop op vrijlating en bezat geen bezoekrechten. Familieleden, vrienden en kennissen profiteerden weliswaar van de mazen in de wet om als gezonde helper hun dierbaren te vergezellen naar deze plek maar even later werd ook hun de toegang ontzegd.

Hij wist wat hem te wachten stond en toch bood hij zich vrijwillig aan om lief en leed te delen met de mensen van Molokai. "Mijn gewone bezigheid bestaat uit het bezoeken en verzorgen van de zieken. Bijna elke dag heb ik een begrafenis. Voor de arme doden maak ik zelf een kist. Onze zusters zenden mij vele kleren om aan de zieken uit te delen. Zodat ik aan deze arme schepselen niet alleen geestelijke maar ook maar ook lichamelijke hulp kan bieden. Ik vind mijn grootste geluk de Heer te dienen in zijn arme en zieke kinderen die door de andere mensen verlaten zijn. Ik doe wat ik kan om hen mee te nemen op de weg naar de hemel", zo vertelt Damiaan zijn ouders.

Meer dan eens wordt Damiaan al eens beschouwd als de gevangene van zijn roeping maar hij ervoer daar op Molokai een grenzeloos geluk en een onvoorstelbaar gevoel van bevrijding. In wezen beseftte hij daar op Molokai aan den lijve waar het christen zijn omdraait. Het gaat er om mens te zijn. De opdracht van elke christen bestaat erin zoals Dietrich Bonhoeffer dat zo kernachtig formuleert, uit "bidden en onder de mensen het goede doen". Damiaans christen-zijn bood de ongeneeslijk zieke mensen op Molokai toch een uitweg doordat hij telkens naar de hemel wees. Elk mensenleven is de moeite waarde hier op aarde en ook voorbij de dood. Met de voeten op de grond, klaar om iedereen te helpen, en tegelijk wijzend naar de hemel als uitweg uit alle pijn en verdriet, won Damiaan de harten van zijn melaatse vrienden. Damiaans hemel gaf opnieuw zin aan hun leven op aarde.

(Ruben Boon, projectleider Damiaan Vandaag)

TEKST 7 Ik ben omdat Wij zijn: geen verbondenheid zonder identiteit

Op 10 mei 1873 kwam Damiaan aan op Kalaupapa, de noordelijke landtong van het eiland Molokai. Daar zonderde de Hawaïaanse overheid mensen met lepra af. In die tijd was er nog geen geneesmiddel voorhanden. De ziekte verspreidde zich razendsnel. De afzonderingspolitiek sloeg diepe wonden in de Hawaïaanse samenleving. Geraakt door de pijn en het verdriet van wie afgezonderd werd en achterbleef, bood Damiaan zich vrijwillig aan om zijn leven te geven en lief en leed te delen met mensen met lepra. Damiaan wierp geen politieke afscheidingen op, sloot zich niet op in een etnisch hokje, trok geen culturele grenzen en verschool zich niet achter religieuze principes. Hij kon en wilde zich niet neerleggen bij de harde overheidspolitiek in naam van het zogenaamde

algemene belang. Damiaan geloofde dat er wel degelijk een alternatieve aanpak mogelijk was en bracht ze in de praktijk.

Identiteit

Met zijn verstand wist Damiaan maar al te goed wat hij met zijn keuze voor Molokaï op het spel zette. Toch kon hij niet anders dan ingaan op de oproep die van deze schrijnende situatie uitging. Vanuit zijn geloof in een God die zich laat kennen als een verantwoordelijke vader en zorgzame moeder van alle mensen, bekeek hij een uitzichtloze en hopeloze situatie met nieuwe ogen. Hij beschouwde de zieken niet als gevaar en bedreiging maar als medemensen in nood, verlangend naar hoop en troost. Hij luisterde naar hun pijn en verdriet, wensen en verlangens. Hij zag wat hem te doen stond en nam zijn verantwoordelijkheid. Hiermee stak hij niet onder stoelen of banken wie hij was en waar hij voor stond. Damiaan was een katholiek priester-missionaris die belichaamde dat niemand van Gods liefde verstoken kon zijn. Iedereen is geliefd, mag er zijn in Gods ogen, ongeacht afkomst, huidskleur, ziekte of levensovertuiging. Als kind van zijn tijd, liep hij hiermee onbewust zijn tijd voorop. Het leven delen met ongeneeslijke zieke mensen bracht hem tot de essentie van het katholiek-zijn. Zijn katholieke identiteit liet zich zo meer kennen als open, onbevangen, respectvol en inclusief. Onbewust maakte zijn identiteit – wie hij was, waarin hij geloofde en waar hij voor stond – hem meer mens. Of je nu katholiek, protestant, mormoon of vrijzinning was, op Kalaupapa reikte jouw gelaagde identiteit verder dan afkomst of levensovertuiging. Daar omringd door ziekte en dood, pijn en verdriet, beseft Damiaan dat ieders identiteit stoelt op een gezamenlijk onwankelbaar fundament: we zijn allemaal mensen met fouten en tekortkomingen, met gaven en talenten, met waarden en idealen, dromen en verlangens, met onloochenbare rechten en een onvervreembare waardigheid.

Verbondenheid

Die overtuiging van gedeelde menselijkheid, ligt aan de basis van Damiaans beroemde uitspraak: "Wij, melaatsen". Enkele maanden na zijn aankomst op Kalaupapa, nog voor hij zelf de ziekte had, vereenzelvigde hij zich met de mensen van Kalaupapa. Hij deed dat niet omdat hij erop uit was zelf ziek te worden. In deze aanspreking erkende Damiaan hun mens-zijn, hun menselijke waardigheid. Ondanks hun besmettelijke ziekte zag hij hen niet als gevaar, risico, bedreiging maar als mensen. Wij, melaatsen van Kalaupapa, beter: Wij, mensen van Kalaupapa. Ik ben omdat Wij zijn, zoals de Afrikaanse Ubuntu-filosofie het krachtig uitdrukt. Identiteit bestaat niet zonder verbondenheid en geen verbondenheid zonder identiteit: wij zijn allemaal mensen ongeacht onze afkomst, huidskleur, ziekte, cultuur of religie. Vanuit zijn geloof en overtuiging deed Damiaan als katholiek priester-missionaris, als mens, wat hij kon, wat hij moest doen om zijn medemens liefdevol en troostend nabij te zijn tot het uiterste. Hij deed wat niemand voor mogelijk achtte. Hij doorbrak grenzen, bouwde bruggen, opende nieuwe perspectieven en schiep nieuwe mogelijkheden, vanuit zijn identiteit en in verbondenheid. Ook wij kunnen dit, omdat het moet, omdat we mens zijn net zoals onze medemens dichtbij en veraf.

(Ruben Boon, projectleider Damiaan Vandaag)

TEKST 8 Tweeduizend jaar geleden

Ongeveer tweeduizend jaar geleden verlieten een man en zijn hoogzwangere vrouw op keizerlijk bevel hun woonplaats. Ze gingen op weg voor een volkstelling. Tegen de avond kwamen ze eraan. Het stadje zat propvol. Nergens vonden ze nog een comfortabele plek om te slapen. Deuren bleven gesloten. "Neen, hier kunnen jullie niet terecht", hoorden ze telkens. De hoogzwangere vrouw voelde de weeën opkomen. Ze vonden ternauwernood onderdak in een stal met een schamel dak. De vrouw bracht een zoon ter wereld, wikkelde het pasgeboren kind in enkele doeken en legde het in de voederbak van de os en de ezel met wie ze de stal deelden.

Tweeduizend jaar later verlaten mannen, vrouwen en kinderen nog steeds noodgedwongen hun woonplaats. Het is de oorlog. Het is het geweld. Het is de armoede. Het is de hongersnood. Het zijn onmenselijkheden.

De weg naar een beter en menswaardig leven ligt al te vaak bezaaid met hindernissen, weerstand en onbegrip. Waar ze aankomen, heeft medemenselijkheid een wachttijd, solidariteit een prijs en gastvrijheid openingsuren. Gelukkig is er steeds een stille tegenstroom van kleinere en grotere initiatieven gedragen door mensen met het hart en het verstand op de juiste plaats. "In de duisternis" waarin deze mensen op de vlucht aankomen, zoeken ze samen naar een eenvoudige, comfortabele stek om te wonen en te leven. Een plek waar een nieuwe, betere toekomst kan geboren worden. Deze hartelijke mensen willen er eenvoudig weg "zijn" voor wie hen nodig heeft. Het zijn fonkelende sterren van mensen in een soms sombere en donkere wereld.

Deze mensen zijn zoals Damiaan. Ze leggen zich er niet bij neer. Ze varen tegen de stroom in. Ze tonen zich mens voor hun medemens. Ze maken van solidariteit geen dode letter. En gastvrijheid is hun handelsmerk. Ze openen hun hart, vervolgens hun deur en lachen je vriendelijk toe: Kom erin! Wat kan ik voor je betekenen? Laten we in de geest van Damiaan, zulke sterren van mensen zijn. Laten we er zijn voor wie ons nodig heeft!

(Ruben Boon, projectleider Damiaan Vandaag)

TEKST 9 De mantelzorger

De Amerikaanse schrijver en professor Charles Warren Stoddard die Damiaan op Molokai een bezoek bracht in 1884, beschrijft de rusteloze priester-missionaris als een "manusje van alles: dokter voor ziel en lichaam, magistraat, onderwijzer, timmerman, meubelmaker, schilder, tuinman, huisbewaarder, kok, en zelfs in sommige gevallen begrafenisondernemer en grafdelver".

Damiaan, de mantelzorger

Vandaag zouden we aan dat rijtje ook nog 'mantelzorger' kunnen toevoegen. Damiaan had het als mantelzorger niet onder de markt. "De werkzaamheden van Pater Damiaan namen nooit een einde. Van de Mis in de vroege morgen tot lang nadat zijn parochianen waren gaan slapen, was hij bezig. Als hij dan tenslotte toch zijn bed had opgezocht, lag hij nog dikwijls wakker, plannen makend voor de toekomst of wachtend tot hij geroepen werd om de angst van zieken of stervenden te verlichten", zo beschrijft

diezelfde Stoddard het fysiek en emotioneel uitdagende en uitputtende leven van de mantelzorger in de leprozerie van Molokai.

Troosten

Damiaan beseftte maar al te goed dat hij zijn melaatse vrienden niet kon genezen, maar hij kon hen tenminste troosten en er voor hen zijn. Damiaan kon wel huilen als hij de pijn en het verdriet om zich heen zag, maar toch hield hij de moed erin en probeerde hij blij en opgewekt te zijn om zijn ongeneeslijk zieke vrienden een hart onder de riem te steken.

Nabij zijn

Afstandelijkheid stond niet in Damiaans woordenboek, hij wilde de 'onaanraakbaren' van Molokai in alles nabij zijn. "Omringd als ik ben door melaatsen, van 's morgens tot 's avonds, zou ik mij willen vermenigvuldigen om hun ellende te verzachten. Met de aalmoezen van enkele liefdadige mensen en met de hulpverlening van de missie kan ik hun die duizend en één troostmiddelen verschaffen die een zieke nodig heeft en die de regering hun niet kan geven", schreef Damiaan aan zijn broer.

Ik zal er zijn voor jou

En daarmee plaatst Damiaan hart boven hard. Hij rekent niet, maar cijfert zichzelf weg. Al wat hij krijgt of heeft, geeft hij vrij aan wie het nodig heeft. Hij vraagt geen loon naar werken, enkel troostmiddelen voor 'zijn' melaatsen. Hij spreekt niet over zichzelf, maar voor de ander. Hij heeft oog voor wie het niet meer ziet zitten. Hij heeft een luisterend oor voor wie er nood aan heeft. Hij heeft een helpende hand voor wie het niet alleen kan. Hij heeft lieve woorden voor wie bemoediging zoekt. Hij heeft een schouder voor wie huilen wil. Hij heeft een glimlach voor wie samen lachen wil. Hij heeft een pleister voor op de wonde, een medicijn voor de pijn. Hij zegt: 'ik zal er zijn voor jou!'

De mantelzorger

Daar waar iedereen de hoop opgeeft, de moed verliest, ongeloof de bovenhand neemt en harten verkillen, werkt de mantelzorger ijverig verder. Hij of zij gelooft dat het nodig is. Hij of zij hoopt dat het zin heeft. Hij of zij heeft lief omdat het ertoe doet. De mantelzorger biedt zo krachtig weerwerk tegen elke vorm van nuts- en efficiëntiedenken dat mensen, ziek of gezond, op een zijspoor of buitenspel zet. De mantelzorger neemt verantwoordelijkheid waar de overheid het laat afweten. De mantelzorger laat mensen primeren boven cijfers. De mantelzorger verdrijft met hartverwarmende initiatieven en volgehouden mensenliefde de kilheid uit de prestatiegerichte samenleving en de koude uit onmenselijke structuren. En zo heeft de mantelzorger de handen vol in onze samenleving. Mantelzorgers zijn niet werkloos!

Een waarlijk menselijke samenleving

De liefde en het mededogen waarmee ze hun medemensen omringen, vormen de basis voor een waarlijk menselijke samenleving. "Geen rechtvaardige samenleving zonder liefde", beklemtoont de Amerikaanse filosofe Martha Nussbaum. Mantelzorgers zijn zo

vaak de stille profeten van een 'andere' samenleving. Geen samenleving op neoliberale leest geschoeid waar het elk voor zich is, maar een warme en begripvolle samenleving waar iedereen zijn plaats heeft en zich thuis kan voelen. Damiaan, elke mantelzorger, laat zien dat het kan. Door vol te houden. Alle kleine beetjes maken uiteindelijk het grote verschil!

(Ruben Boon, projectleider Damiaan Vandaag)

TEKST 10 Damiaanbezinning

Damiaan is naar Molokaï gegaan
om veel te doen 'voor' de arme mensen.
Maar al doende is hijzelf arme medemens geworden.
Voor hem was dat een ommekeer in zijn leven.
Moge dat voor onszelf en voor onze kerk ook een ommekeer zijn.

Damiaan heeft niemand op zijn of haar verleden vastgespijkerd.
Hij heeft dat op Molokaï gaandeweg geleerd.
Voor hem was dat een verrijking.
Moge dat voor onszelf en voor onze kerk ook een verrijking zijn.

Damiaan werd door zijn bisschop en zijn overste tegengewerkt.
Hij zette zich niet af tegen hen, maar bleef zich inzetten
voor- en samen met- de uitgestoten mensen.
Mogen wijzelf en onze kerk ook die houding verwerven.

Damiaan heeft op Molokaï leren geloven
in de kracht van het kleine begin:
het zaad in de grond, de gist in het deeg.
Mogen wijzelf en onze kerk ook die geest van geloof verwerven.
Damiaan putte de kracht om vol te houden
uit een intens gebedsleven.
Hij kon de gebeurtenissen in zijn leven
en de ziekte die hem overkwam,
beleven vanuit een diep geloof en een sterke hoop.
Mogen wijzelf en onze kerk ook die levenshouding verwerven.

(Juliaan Vandekerkhove ss.cc. Eerder gepubliceerd in Mensen Onderweg, juli-augustus 2009, nr. 6)

TEKST 11 Heb je ze al gezien?

Heb je ze al gezien:
de melaatsen van onze tijd?
Hun allereerste besmetting begint al heel vroeg:
wanneer ze zich voor de eerste keer afzonderen
om geen rekening te moeten houden met hun medemens.
Och, het was heel onschuldig begonnen,

haast onopvallend.
Geen mens had het trouwens opgemerkt.
En dan komen de eerste vlekken:
vlekken van eigenzinnigheid en onwil,
van onverschilligheid en lusteloosheid.
Ze vinden geen vreugde meer in het leven
en zoeken naar vervangmiddelen
die ze heel gemakkelijk vinden
in onze consumptiemaatschappij.
'Ik moet toch ook leven', zeggen ze dan.
Na een tijdje beginnen hun ellebogen te verslijten,
want die hebben ze het meest gebruikt.
Hun voeten om naar de mensen te gaan,
zijn allang afgestompt.
Ze hoeden zich er wel voor hun handen
vuil te maken voor anderen.
Dat wordt hun trouwens duidelijk voorgeschreven
door de moderne wereld die je zegt:
'Ieder voor zich.'
En dan komt de laatste fase:
hun hart begint te verkoelen,
hun ogen worden zo zwak
dat ze hun eigen ziekte niet meer zien.
Dat is het begin van het einde.
Geen enkel woord van echte bevrijding
dringt nog tot hen door.
Heb je ze al gezien:
de melaatsen van onze tijd?
Ze wonen niet voorbij de horizonten,
niet ver over zee.
Ze wonen heel dichtbij.
Waarom zoek je ze dan zo ver?

(Maurits Gilissen ss.cc. Eerder gepubliceerd in Mensen Onderweg, juli-augustus 2009, nr. 6)

DAMIAANGEBEDEN

Damiaangebied 1

God, wiens liefde alle mensen omvat,
vooral de meest verwaarloosden,
Gij hebt uw Zoon Jezus Christus
naar de wereld gezonden
om aan armen het goede nieuws te brengen,
aan gevangenen vrijlating te melden,
blinden te laten zien
en verdrukten vrijheid te schenken.
Vul ons hart met de meevoelende belangstelling
die leefde in het hart van uw Zoon
en in het hart van pater Damiaan.
Leer ons Christus te herkennen
in de armsten van onze broeder en zusters.
Geef ons iets van die wegschenkende liefde
die Damiaan in staat stelde
zichzelf weg te cijferen en aandacht te schenken
aan de noden van de melaatsen van Molokai.
God, onze Vader
wil dit gebed verhoren
door Christus onze Heer.

(Gebed bij de inhuldiging van het Damiaanbeeld, Washington, 1969)

Damiaangebod 2

God, onze Heer
woorden en daden van liefde
en barmhartigheid
hebt Gij ons getoond
in en door het leven van
pater Damiaan.
Uw Zoon Jezus,
onze Heiland en Verlosser,
uw voorbeeld aan de mens getrouw,
heeft hij niet
voor zichzelf geleefd
maar voor anderen.
Geheel heeft hij zich gegeven
aan zijn melaatse medemens:
hij bracht vertroosting
waar anderen leden,
hoop waar wanhoop heerste,
zorgende liefde waar anderen
achteloos voorbijgingen.
Leer ons, wij bidden U,
zoals pater Damiaan
de zorg voor de gekwetste medemens
in het hart dragen, getuigend in woord en daad
van de Liefde die Gij zijt. Amen

Damiaangebod 3

God, onze Vader
wij danken u voor Pater Damiaan.
Om Jezus, Uw Zoon, in alles te volgen
is hij naar Molokai gegaan, naar de uitgestoten lepralijders.
Hij is er één van hen geworden, tot in de dood toe.
Daardoor heeft hij ze hun menswaardigheid teruggeschonken
en weer toekomst gegeven.
In hem is duidelijk geworden hoezeer Gij alle mensen liefhebt.
Nu vragen wij U:
moge Uw Geest ons bewegen om in Damiaans voetspoor te gaan,
en moge zijn geloof het onze worden.
Leer ons oog en hart te hebben
voor mensen die niet meetellen of buitenspel zijn gezet.
Laat hen door ons ontdekken wie Gij zijt.
Doe mensen opstaan die dezelfde weg gaan
die hij is gegaan.
Dit vragen wij U, goede God,
die ons blijft liefhebben,
vandaag, en alle dagen,
tot in eeuwigheid.
Amen.

(Gebed van de Paters en Zusters der Heilige Harten)

Damiaangebied 4

Heilige Damiaan,
Gij zijt neergedaald in de hel van Molokai
om uitzichtloze mensen
nabij te zijn vanuit Gods hartelijke liefde:
dat is en blijft Uw schone belijdenis
van geloof in God en liefde voor de naaste,
in woorden én daden gehuld.

Laat mij naar Uw voorbeeld
af dalen in het hart
van mijn gekwetste medemensen
om te voelen wat zij voelen,
naast hen te staan
en hun tranen te drogen,
mijn handen vuil te maken aan hun geluk
en een woord van hoop uit te spreken.

Laat mij op die wijze samen met hen
verrijzen uit wanhoop en pijn
tot een mens die Uw heerlijke liefde
in zich draagt en voelbaar maakt.

Heilige Damiaan
blijf mij beroeren
met het geloof
dat Gods hart klopt
voor elke mens,
Ja...ook door mij.
Amen

(pastoor Peter Kiekens, parochie Sint-Amanduskerk Outer)

Damiaangebod 5

Heilige Pater Damiaan
bid voor ons, bid voor onze wereld,
gij die de parabel van de barmhartige Samaritaan
op unieke wijze gestalte hebt gegeven
en de wonden van de melaatse mensen
op een ver eiland hebt gebalsemd en verzorgd
en deze uitgestotenen het besef hebt gegeven
volwaardige mensen te zijn in de ogen van God.

Gij, die de woorden van Jezus
tot de vrome, rijke jongeling gesproken –
'Verkoop wat ge bezit en geef het aan de armen
en ge zult een schat in de hemel bezitten' –
gij hebt die woorden met de inzet
van uw leven werkelijk waar gemaakt
en al wat ge bezat aan de melaatsen geschonken
en waar de rijke jongeling bedroefd
van Jezus wegging, hebt gij gezegd:
'Ik ben de gelukkigste priester van de Kerk.'

Van burger uit het landelijke Tremelo
zijt gij een wereldburger geworden
en een heilige bekend in alle continenten.

Wij bidden en vragen u, heilige Pater Damiaan,
maak van onze wereld één dorp
waarin zij die rijk zijn en begaafd
zich zouden inzetten voor alle zieken
en noodlijdenden. Geef hen inzicht
en kracht daarvoor te willen ijveren.
Onze wereld, onze moderne wereld
heeft nog steeds een grote nood aan inzet.

Heilige Pater Damiaan,
bid voor ons en bid voor deze wereld.

(René Boon)

Damiaangebied 6

Heilige Pater Damiaan,
Door de kracht van uw geloof
hebt gij uw liefde voor de eenzame en de verstoten mens
in daden omgezet.
Aangemoedigd en bezielt door de Blijde Boodschap
van Jezus van Nazaret,
wist gij in zijn voetsporen te treden.
Met de werklust van uw zalvende handen
en door uw zorgende nabijheid voor de lijdende mens
hebt gij uw leven gegeven aan de geringsten van deze aarde.
In vertrouwen en op uw voorspraak bidden wij
om hoop voor al wie te lijden heeft,
om moed voor elke kleine mens
die aan de kant wordt geduwd.
Aanvaard ons gebed
En leer ons naar uw voorbeeld te leven.
Algoede God, wij danken U voor deze grote heilige
van onze streek, met wie we ons zo verbonden weten.
Neem onze gebeden ter harte en leer ook ons eerbied
op te brengen voor de eenvoudige mens. Amen

(gebed bij de inhuldiging van het Damiaanbeeld in Aarschot)

Damiaangebied 7

Hoe één man de wereld kon veroveren,
angst en vernedering ombuigen tot hoop
en ogen openen voor onuitgesproken
verlangens om aangeraakt te worden
met handen en met woorden.

Hoe in elke mens een weg begint naar
een ster. Soms met kuilen, bochten en
ravijnen, met eilandjes vol bloemen,
glad en razendsnel rechtdoor, of met
kraters die ontoegankelijk lijken.

Zo zong Damiaan zijn lied van Tremelo
tot Hawaï en Molokaï, het eiland van
eenzaamheid. Hij sloot het ene gordijn
en opende een nieuwe wereld, waar
niemand klom op andermans schouders.

Samen gaven zij alles een nieuwe naam,
verzachtten de pijn, bouwden een kerk en
huizen, verzorgden bannelingen, werkten
in de tuin en op het kerkhof en maakten
muziek met en zonder instrumenten.

Tot de ziekte stil en ongemerkt ook hem
kwam vinden en de graankorrels zich
openden op zijn gelaat. Tussen de rotsen
en het water, bij de wortels van de pandanus
van zijn eerste nacht, wou hij begraven worden:
Damiaan de heilige held
van een wereld zonder grenzen.

(Ina Stabergh)

Damiaangebod 8

Heilige Damiaan, onze broeder

Als gij op Molokaï waart, te midden van de lepralijders

Hebt gij vele moeilijkheden moeten overwinnen....

eenzaamheid, onbegrip, jaloezie,

als je zelf ook lepra kreeg heb je pijn verdragen, onzekerheid voor de toekomst,

en ondanks dit alles zette je door , je gaf niet op.....

Damiaan, ik vraag je vandaag, wil onze voorspreker zijn bij God,

Ik bid u voor alle mensen die zich vandaag met ons verenigd hebben,

Voor de gehuwde koppels en de ouders,

geef ze jouw doorzettingsvermogen om te volharden

en mekaar trouw te blijven in goede en kwade dagen,

Voor de eenzamen dat ze iemand tegenkomen die hen bijstaat,

Voor de zieken, en vooral de ongeneeslijk zieken,

dat ze mensen tegenkomen die zoals u bij hen blijven,

naar hen luisteren, hen het leven wat lichter maken...

Voor al de kinderen, dat uw durf , doorzettingsvermogen ,

edel hart en vooral uw geloof

een voorbeeld mag zijn op hun levensweg...

Damiaan, ik bid u

voor onze Kerk, speciaal de Kerk hier in België,

geef haar inzicht om doorheen deze moeilijke tijden

altijd Gods werk te blijven voortzetten...

Damiaan, onze broeder van de Heilige Harten,

ik bid u voor onze Congregatie, geef ons jouw geloof

om trouw te blijven aan onze roeping

om Gods liefde te schouwen, te beleven en te verkondigen.

Amen.

(Zuster Hilde Reynders)

Damiaangebbed 9

God onze Vader,
in de ogen van Pater Damiaan,
die niet schrikken voor de buitenkant,
zien wij uw liefdevolle aandacht voor de mens,
getekend door onmacht of gebrokenheid;
in de handen van Pater Damiaan,
zelf verminkt door melaatsheid,
zien wij uw zorgende nabijheid
die trouw en solidair is, tot het einde;
in het gebaar van Pater Damiaan,
dat de vreemde maakt tot vriend,
zien we het beeld van Jezus, de Goede Herder,
die hij als missionaris wilde navolgen.
Heilige Pater Damiaan,
op uw voorspraak bidden wij
om hoop en vertrouwen voor wie lijdt,
om vriendschap voor wie eenzaam is,
om goede herders in onze kerkgemeenschap,
om getuigen van de Blijde Boodschap,
om Gods zegen over onze levensweg.
Amen.

(Mgr. Bonny)

Damiaangebied 10

God onze Vader,
Gij schenkt ons een nieuwe heilige,
iemand van bij ons,
Pater Damiaan.
Wij danken U met heel ons hart.
In hem is uw Zoon Jezus
opnieuw 'al weldoende rondgegaan'
tussen de armen en de verworpenen.

Geef ons meer geloof
om ook het verborgen lijden te kunnen zien
en te helpen wie vaak vergeten wordt.
Leer ons hopen 'tegen alle hoop in',
en schenk ons vertrouwen
ook bij uitzichtloze situaties.
Maar leer ons bovenal te beminnen
zoals Damiaan,
die zelf niet heeft gearzeld
om melaatse onder de melaatsen te worden,
één van hen.
Maak ons door uw genade zoals hij,
heldhaftig en heilig
in uw dienst
en in dienst van de mensen,
de armen en de verworpenen eerst.
Door Jezus Christus onze Heer. Amen.
Heilige Pater Damiaan, bid voor ons.

(Godfried kardinaal Danneels)

Damiaangebied 11

God, onze Heer,
woorden en daden van liefde
en barmhartigheid
hebt Gij ons getoond
in en door het leven van
pater Damiaan.
Uw zoon Jezus,
onze Heiland en Verlosser,
uw voorbeeld aan de mens getrouw,
heeft hij niet
voor zichzelf geleefd
maar voor anderen.
Geheel heeft hij zich gegeven
aan zijn melaatse medemens:
hij bracht vertroosting
waar anderen leden,
hoop waar wanhoop heerste,
zorgende liefde waar anderen
achteloos voorbijgingen.
Leer ons,
wij bidden U,
zoals pater Damiaan
de zorg voor de gekwetste medemens
in het hart dragen,
getuigend in woord en daad
van de Liefde die Gij zijt.
Amen

(Uit: Mensen Onderweg (2008-6))

Damiaangebed 12

God, onze Vader
omdat uw dienaar Damiaan
één was met uw Zoon
wilde hij ook één worden
met de armsten der mensen.
Lichamelijk en geestelijk
heeft hij hun leed gedragen
en geleerd hoe Gij in hen
een woonplaats wilde vinden.
Nu de Kerk hem zal erkennen
als een licht op de weg
die leidt naar uw Rijk
danken wij U en vragen:
laat ook ons leven van Hem
die Damiaan heeft bezield,
Jezus Christus, uw Zoon;
Amen.

(Ward Fasseur ssc)

Damiaangebed 13

Pater Damiaan,
die uw leven gewijd hebt
aan de Heilige Harten van Jezus en Maria,
en later,
aan het hart van de meest verlaten kinderen Gods,
maak onze liefde groter.
Laat ons op onze beurt,
door onze vriendschap en onze liefde,
Gods liefde laten kennen voor de mensen,
vooral voor hen die niet meetellen.
Geef ons de kracht
te bouwen aan een betere wereld.
Laat het hart van jonge mensen
uw stem vernemen
om zich toe te wijden aan de dienst
van God en van de mensen.
Wij vragen U dat
Door de Harten van Jezus en Maria.
Amen

Damiaangebod 14

Wij danken U, God, Goede Vader, voor uw missionarissen.
Bij alle mensen getuigen zij van Uw Liefde en uw Waarheid.
Wij danken U voor uw priester Pater Damiaan.
Hij verkondigde Christus, de gekruisigde, de verrezene.
Wij loven U, Lieve God, om de ouders van Jozef De Veuster.
Hun gezin was een hartelijke huiskerk, beeld van Uw trouw.
Daar begon voor hem de wereldwijde Kerk in missie.
Wij loven U, Heilige God, om zijn parochie en school.
Velen hebben hem geholpen om christen te worden.
Gij hebt hem uitgekozen, geroepen om Jezus te volgen.

Gij, Damiaan- Jozef De Veuster, gij hebt met heel uw hart
en met al uw krachten God en zijn mensen bemind.
Gij wilde zoals Maria de dienstmaagd zijn van de Heer.
Met u, Pater Damiaan, bidden wij om christelijke gezinnen
om missionaire parochies, evangeliserende scholen.
Met u bidden wij voor onze zusterkerk Hawaiï in Oceanië.
Schenk ons het wonder van nieuwe roepingen:
religieuzen, priesters, missionarissen,
opdat het Rijk van God kome, hier en overal,
in deze tijd, in eeuwigheid. Amen

(Herman Boon, priester)

Damiaangebod 15

Damiaan,
Gij hebt de oproep gehoord
en, zoals Christus, hebt gij uw leven gegeven
voor de armsten en ongelukkigsten van uw broeders.
Maak ons hart open,
dat het de nood in de wereld aanvoelt.
Laat uw voorbeeld ons ertoe aanzetten
De melaatsen van vandaag op te zoeken,
opdat ze op die manier iets mogen ontdekken
van de liefde van Hem die hun Vader is,
en onze Vader
voor de eeuwen der eeuwen.

(Marcel Caminelle ssc)

Damiaangebed 16

God, onze Vader,
Gij zijt een liefdevolle God.
Gij wilt dat alle mensen het volle leven hebben,
dat ze heil en verlossing ondervinden.
Daarom hebt Gij uw Zoon naar de wereld gezonden.

In Jezus is uw liefde ons tegemoet gekomen.
Niemand heeft Hij uitgesloten;
Hij heeft zich in 't bijzonder beziggehouden
met de armen en zwakken,
uitgestotenen en melaatsen.
Door uw liefde bewogen
heeft ook Pater Damiaan zijn leven ingezet
voor de rechtlozen en uitgestotenen van zijn tijd:
de melaatsen van Molokäi.
Laat ons, zoals Damiaan,
in de melaatsen van deze tijd
onze broeders en zusters herkennen:
de mislukten en vernederden,
de hongerigen en de werklozen,
de vluchtelingen, de gefolterden,
de lijdenden en armen,
hier en overal in de wereld.
Laat hen door ons uw genezende liefde ondervinden.
Een liefde die niet rekent, maar geeft.
Daarom bidden wij U in de Heilige Geest
Door Christus onze Heer en Broeder. Amen

(Gebed van de Paters der Heilige Harten, Duitsland)

Damiaangebod 17

God, onze Heer en Vader,
wij verheerlijken U omdat Gij in uw goedheid
de Heilige Pater Damiaan zo rijkelijk
de gaven van de Heilige Geest hebt geschonken.
Daardoor heeft hij als melaatse tussen de melaatsen
kunnen leven, dienen en sterven.
Thans hebt Gij hem verheerlijkt in de hemel,
opdat hij ons model van christelijk leven zou zijn
en voor ons zou ten beste spreken.
Wij vragen U, Heer,
maak ons geloof sterker
onze hoop steviger
en onze liefde vuriger.
Heilige harten van Jezus en Maria
geef ons hulp in onze nood,
verdedig ons als wij in gevaar verkeren,
vertroost ons als wij bedroefd zijn.
Schenk vrede en eendracht aan de volkeren,
samenhorigheid en rust aan de families,
kracht en vertrouwen aan al wie
als christen wil leven.
Wij vragen U dit door de voorspraak
van de Heilige Pater Damiaan.
door Christus onze Heer. Amen

(Gebed van de Paters der Heilige Harten, Colombië)

Damiaangebied 18

Damiaan,
grote broer in de liefde die lijdt,
gekwetst en overdekt met wonden,
kreet van liefde die gehoord wordt
in de wind die waait rondom het eiland van het lijden,
door de mensen opzij geschoven,
door God uitgekozen.

Broer van wie lijden aan duizend wonden,
die trouw blijft tot het uiterste einde,
gij staat rechtop, melaats,
met het kruis van de mensen;
gij boodschapt de hoop
en de triomf van de liefde.

Samen met u zien we die Andere
die melaatsen genas,
en niet beschaamd was arm te zijn,
overdekt met wonden,
drager van alle zonden.

Vanuit uw ver eiland
waaromheen de wind waait
bereikt ons, steeds opnieuw,
de roep van uw buitengewone liefde.
En al zouden wijze mensen de mond niet open doen,
Dan blijven toch de gekwetsten,
De armen, de misprezenen,
Zij die weten wat lijden is,
Uw Naam verkondigen!

(Maria del Carmen Perez ssc, Chili)

Damiaangebbed 19

Heer, onze God,
wij verheerlijken U
omdat Gij uw Zoon Jezus Christus
in de wereld hebt gezonden
en Hem uit de dood hebt opgewekt.
Wij danken U
omdat Gij Pater Damiaan
hebt laten uitgroeien
tot een uitzonderlijke volgeling van uw Zoon.
Wij staan hier voor zijn beeld,
wij willen het een vaste plaats geven in deze kerk
opdat het ons voortdurend herinnere
aan zijn grote liefde voor de melaatsen
en voor alle uitgestotenen.
Moge Damiaans voorbeeld ons aansporen om,
zoals hij, in de voetstappen van Jezus Christus
te treden en het evangelie aanwezig te laten zijn
in ons eigen leven
en in dat van de wereld van vandaag.
Gij die leeft door de eeuwen der eeuwen. Amen

(Bij de inhuldiging van het nieuwe Damiaanbeeld te Leuven, 1993)

Damiaangebod 20

Heilige Damiaan,
wij geloven dat jij nu leeft
in de gemeenschap van alle heilige apostelen en
missionarissen die de eeuwen door
in hun leven en sterven het Gelaat
van de Drie-ene God in Jezus Christus
en zijn evangelie aan de mensen hebben getoond.
Jouw leven en sterven in dienst van de armen
is voor ons een bestendige uitnodiging
om trouw te blijven aan ons religieus leven en onze
missionaire zending.

Help ons om de melaatsheid
in ons eigen leven te genezen.

De melaatsheid van de onverschilligheid
en de middelmatigheid.

De melaatsheid van de kritiek en de zelfgenoegzaamheid.

De melaatsheid van de bekrompenheid en de eigendunk.

Help ons om zoals jij dit gedaan hebt
Jezus de Heer lief te hebben tot het uiterste.

Hem te beminnen in de kleine dingen
die wij willen doen voor de Jonge Kerken en onze
missionarissen.

Hem te beminnen in ons bidden en offeren
om zoals jij, hangend aan Zijn kruis

heilig te worden en

te getuigen van Jezus, de Zoon van God

Heilige Damiaan,

bid voor ons hier

en voor alle broers en zusters

in de wereldwijde Kerk.

Amen

(Omer Tanghe, priester)

Damiaangebied 21

Je besluit kwam haastig en terecht
koos je voor het leven en de dood
een man die weet waarvoor hij vecht
en niet wijkt in 't uur van nood.

Niet lichtzinnig stond je klaar
met je grote hart vol liefde,
je milde woord zo goed en waar
en immer trouw zo 't God liefde.

Voor wie zo bitter moest lijden
dat niemand ze nog erkennen wou.
Laat ze toch zichzelf bevrijden!
In wanhoop kijk je niet zo nauw.

Voor hen, met hen, wou je leven
en uit de kracht van je lieve God
ze alles, maar ook alles geven.
Liefde toch is hij en 'n gebod.

Zo heb je hen een stem gegeven,
hun klacht in jouw mond genomen
en tot vandaag is dit gebleven
ook in de dagen die nog komen
blijft luid weerklinken die stem
want Damiaan, jij was een van hen.

(Paul Macken)

Damiaangebed 22

Een man te zijn van God
te leven naar zijn gebod.
Je naaste zorgen dragen
gegrepen door wie klagen,
zo was je ideaal, je droom:
Goed te zijn én vroom.

't Bleef geen ijdel dromen.
Je leven werd genomen:
Bewogen door de liefde
en als 't onrecht griefde
dan vond je kracht bij Hem.
Hoorde je weer zijn Stem

In het droeve klagen
en het smekend vragen
van je verstoten medemens.
Zo was je diepste wens:
daar te zijn bij hen
daar te zijn voor hen;

Ten einde toe voor Hem,
deel te zijn van Hem,
en bewogen door de Liefde
op te gaan in zijn Liefde.
Damiaan gewijd aan zijn gebod,
zo werd jij een man van God!
(Paul Macken)

Damiaangebed 23

Heer, onze God,
Uw grenzeloze liefde voor de mens
kreeg opnieuw gestalte in
Pater Damiaan.
Doorheen zijn leven en zijn werk
mochten arme en gekwetste mensen
uw Liefde ervaren
en leven in de vreugde
van het evangelie ontdekken.
Daarom danken wij U
voor deze aan God en medemens
gegeven priester,
en wij bidden U
dat wij, zoals hij,
mogen leven
van en voor uw Liefde.
Amen.
(Paul Macken)

Damiaangebed 24

God, onze Heer, gij die alle mensen
in uw hart draagt,
in Pater Dmaiaan, hebt Gij ons getoond
wat liefde vermag.
Zijn belangeloze inzet voor
de uitgestoten en gekwetste medemens,
werd gedragen door het diepe geloof
en het vaste vertrouwen
dat uw Liefde
sterker is dan lijden en dood.
Pater Damiaan leefde van en naar uw Woord,
in gebed en Eucharistie
vond hij troost en kracht
want daar mocht hij,
U, zijn Heer, ontmoeten.
Geef, Heer God, dat wij,
zoals Pater Damiaan,
onze troost, onze kracht,
zoeken in gebed en eucharistie,
opdat ook wij zouden getuigen
van uw barmhartige Liefde.
Amen.

Damiaangebied 25

Heilige Pater Damiaan,
een besmettelijke ziekte
heeft reeds wereldwijd
veel mensenlevens gekost,
en in ons dagelijks leven
niemand van ons gespaard.

Daarom komen wij tot U.
Gij hebt op Molokai de lepra-besmetting meegemaakt,
en uw leven gegeven voor de mensen met lepra.

Nu bidden wij U,
dat God onze Heer ons iets van uw bezieling geeft,
iets van uw Godsvertrouwen,
iets van uw aandacht voor alle mensen in nood.

Geef het ons
deze besmetting te kunnen doorstaan,
te boven te komen,
en na te denken over een nieuwe gelukkige levenswijze
voor ons
en voor alle mensen op onze wereld.

Dit vragen wij U met aandrang,
door Jezus Christus, onze Heer.
Amen

René Obbels ss.cc

Met dank aan: José Vivys, Jef Tops, Juliaan Vandekerkhove, Paul Macken, Maurits Gilissen

*Samensteller: Ruben Boon, 29 september 2020
Damiaan Vandaag, Sint-Antoniussberg 5, 3000 Leuven
016 31 63 68
info@damiaanvandaag.be*